№ 193 (2693) ■ Вівторок, 23 жовтня 2001 року ■ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

У Миколаєві виведено із сухого доку в акваторію нові судна.

***На знімку:** Президент Леонід Кучма і директор заводу «Дамен Шиперде Океан» Микола Романчук прикріплюють пам'ятну дошку до нового морського лайнера.*

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (Укрінформ).

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1917 р. У Петрограді ЦК РСДРП(б) прийняв, на пропозицію Леніна, резолюцію про збройне повстання. До Жовтневої революції залишилося два дні. ■ 1920 р. Загони Нестора Махна, здійснивши рейд у тил армії барона Врангеля, захопили Олександрівськ (нині Запоріжжя). ■ 1945 р. Луганський паровозобудівний завод випустив перший післявоєнний паровоз. ■ 1965 р. Києву вручено медаль «Золота Зірка» міста-героя. ■ 1990 р. Верховна Рада УРСР під тиском студентської голодовки скасувала шосту статтю Конституції — про керівну та спрямовуючу роль Комуністичної партії.

Доля землі залежатиме від депутатів

Уже вкотре, 25 жовтня, у четвер, на розгляд сесії буде винесено проект Земельного кодексу в другому читанні. Таке рішення прийняла погоджувальна рада голів комітетів Верховної Ради і керівників депутатських фракцій і груп.

Як відомо, попередня спроба затвердити цей важливий документ закінчилася невдало — частина народних обранців блокувала роботу Верховної Ради.

(Закінчення на 2-й стор.).

Війна «брудним» грошам

В Україні мають намір створити координаційний міжвідомчий орган з фінансового моніторингу, діяльність якого буде спрямовано на боротьбу з відмиванням «брудних» капіталів. Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», таке рішення прийнято на нараді у Президента України.

Як зазначив заступник голови парламентського Комітету з питань фінансів і банківської діяльності Ігор Юшко, основним завданням новоствореного органу буде «реальна оцінка тіньового сектору української економіки».

За словами прес-секретаря глави держави Ігоря Сторожука, Леонід Кучма піддав критиці уряд за те, що досі не прийнято закони в цій сфері і висловився за комплексний підхід до боротьби з відмиванням нелегальних доходів із залученням до цього банківської системи, міністерств і відомств країни, всіх гілок влади. Президент має намір зустрітися з лідером фракції КПУ у ВР, щоб умовити комуністів підтримати його законодавчі ініціативи, спрямовані на боротьбу з відмиванням «брудних» грошей.

ВРОДИВ ГЕКТАР,

Більш як 160 агропідприємств Житомирщини копають цукрові буряки. Цього року в області корінці збирають з більш як 25 тисяч гектарів — тобто з кількістю «солодких плантацій» усе гаразд. А ось якість культури, кажуть агрономи, «підкачала». Середньодобовий приріст кореня у жовтні становить 1,4 грама, що вдвічі менше за норму. Причину цього фахівці вбачають в особливих погодних умовах цьогорічного літа, через які культура ослабла.

(Закінчення на 12-й стор.).

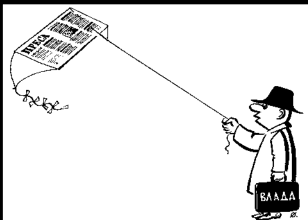

ТА МАЛИЙ НАВАР

Борги в обмін на СОТ

Міністр закордонних справ Чехії Ян Каван відвідав Україну з одноденним офіційним візитом, під час якого зустрівся з Головою Верховної Ради Іваном Плющем, Президентом України Леонідом Кучмою, Прем'єр-міністром Анатолієм Кінахом та Міністром закордонних справ Анатолієм Зленком. На зустрічах обговорювалися перспективи подальшого співробітництва та розвитку дружніх стосунків між Україною і Чехією. Пан Каван також відвідав виставку «Прага очима українських художників».

(Закінчення на 11-й стор.).

Зарплати артистів зростуть майже вдвічі

Постановою уряду з першого січня 2002 року буде збільшено майже вдвічі посадові оклади працівникам національних закладів культури. Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», зокрема, в 1,8 разу збільшується зарплата працівникам Національної опери ім. Т. Шевченка, Національної парламентської бібліотеки, національних музеїв історії України та історії Великої Вітчизняної війни. Так, зарплата народного артиста становитиме близько 1800 гривень.

Читаймо «Голос» разом

Це — наша газета

Володимир БЕРЕЗОВСЬКИЙ, голова Запорізької обласної ради:

— Я давній шанувальник нашої газети «Голос України». Так, я не обмовився. Справді, нашої. І не лише тому, що «Голос України» — видання, яке вкрай потрібне в роботі кожному депутату різного рівня. Газета з повагою ставиться до читача — допомагає йому самостійно визначитися в оцінці тієї чи іншої події. Адже читач «Голосу України» завжди володіє інформацією різноплановою, а не в трактуванні, обмеженому вузькопартійними або клановими позиціями, яке нав'язують деякі ЗМІ.

Сьогодні нам, читачам, пропонують різні видання... Серед тих, яким я віддаю перевагу, — обов'язково «Голос України». Ця газета подає об'єктивну інформацію, не переоцінюючи й не драматизуючи ситуацію, консолідує суспільство задля соціально-економічного відродження України, зростання рівня добробуту нашого народу. Це — наша газета.

Поштовики «наплювали» на президентський указ

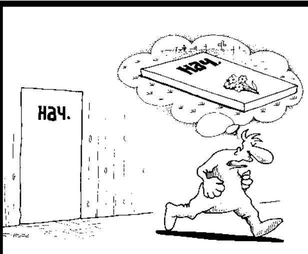
«Укрпошта» ввела в дію 6 жовтня цього року нові тарифи на свої послуги. Документ, за яким це вікопомне рішення набрало рис обов'язкового до виконання, зареєстрований Мін'юстом 5 жовтня.

А тепер дві цитати з Указу Президента «Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади».

«1. Установити, що з 1 січня 1993 року нормативно-правові акти, які видаються міністерствами, іншими органами виконавчої влади, органами господарського управління та контролю і які зачіпають права, свободи й законні інтереси громадян або мають міжвідомчий характер, підлягають державній реєстрації».

«3. Нормативно-правові акти, зазначені в статті 1 цього указу, набувають чинності через 10 днів після їх реєстрації, якщо в них не встановлено пізнішого строку набрання їм чинності». Отож, порушуючи президентський указ, поштовики ввели в дію нові тарифи на 10 днів раніше належного.

Те, що введення нових тарифів зачіпає «законні інтереси громадян» — не викликає сумніву. Оскільки «Укрпошта» у кілька разів збільшила вартість оформлення передплати за місяць. Розраховуватися за таке свавілля доведеться нашим співвітчизникам. Що з цього приводу думає керівник «Укрпошти» пан Мухін, з`ясувати не вдалося. Високоповажний чиновник подався до Швейцарії. Мабуть, поширювати досвід обдирання своїх клієнтів. А може, хатинку якусь пригледів в Альпах?

P. S. **В Україні виявлено ще три листи з невідомим порошком**

Доля землі залежатиме від депутатів

(Початок на 1-й стор.).

Щоправда, лідер комуністів Петро Симоненко звернув увагу погоджувальної ради на те, що під час розгляду Земельного кодексу порушено Регламент, а тому його треба розглядати заново в першому читанні. Водночас він вважає, що Конституційний Суд повинен дати тлумачення статей 13, 14 Основного Закону. Зокрема щодо визначення положення «земля — власність українського народу».

Однак Голова Верховної Ради України Іван Плющ звернув увагу погоджувальної ради на лист керівників одинадцяти депутатських груп і фракцій, в якому йдеться про те, що депутати не змогли проголосувати за кодекс, а тому є всі підстави розглянути його в другому читанні. Окрім того, на їхню думку, відсутність кодексу гальмує проведення земельної реформи.

Також у четвер на розгляд народних обранців буде винесено узгоджений проект постанови щодо Держбюджету-2002. Як зазначив Міністр фінансів Ігор Мітюков, урядовцям і членам Комітету Верховної Ради з питань бюджету вдалося вирішити головні проблеми.

Погоджувальна рада погодилася включити до порядку денного проект постанови про створення тимчасової слідчої комісії, яка має розглянути діяльність голови Сумської обласної державної адміністрації Володимира Щербаня.

Крім того, сесія розгляне низку законопроектів, якими плановано внести зміни до пенсійного законодавства.

Гостра дискусія розгорнулася довкола майбутнього розгляду проекту закону про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим. Нема сумніву, що вона продовжиться у сесійній залі.

Погоджувальна рада на прохання керівників Рахункової палати зняла з голосування законопроект про внесення змін до статті 98 Конституції України, яке планувалося здійснити 25 жовтня. Перенесено розгляд низки інших законопроектів.

Володимир КОРОЛЮК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більшість була і є

Правоцентристська більшість у Верховній Раді продовжує існувати і здатна консолідуватися довкола принципових питань. Такого висновку дійшов заступник Голови парламенту Степан Гавриш, підбиваючи підсумки роботи народних обранців за минулий тиждень. На прес-конференції 22 жовтня він навів як приклад компроміс, що його досягнуто під час роботи над законом про вибори народних депутатів. Заступник Голови ВР вважає: парламентська більшість була, є і буде, і вона позитивно налаштована на співпрацю з Президентом.

Степан Гавриш зупинився також на підсумках роботи 48-ї сесії Венеціанської комісії, яка аналізувала проект закону про вибори народних депутатів України. Він повідомив, що експерти комісії погодилися із поправками, внесеними у цей закон народними обранцями. Заступник Голови Верховної Ради розповів також про причини, які завадили прийняти в першому читанні проект Державного бюджету. Він, зокрема, поклав вину за це на Комітет ВР з питань бюджету. Оскільки зміни, запропоновані профільним комітетом, змінили в негативний бік структуру видаткової частини. І саме тому уряд не погодився з проектом постанови, внесеним на розгляд сесії парламентським бюджетним комітетом. Зважаючи на це, Верховна Рада доручила винести на голосування цього четверга проект постанови, узгоджений між Кабінетом Міністрів і Комітетом Верховної Ради з питань бюджету. Водночас Степан Гавриш повідомив про те, що 153 депутати внесли проект постанови про відкликання з посади голови Комітету з питань бюджету Олександра Турчинова. Його звинувачують у фальсифікації положень Бюджетного кодексу та використанні своєї посади у вузькопартійних та регіональних цілях.

Заступник Голови Верховної Ради Степан Гавриш відповів на низку інших запитань журналістів.

Володимир ВОЛИНСЬКИЙ.

 У комітетах ВР

За мораль на телебаченні

Питання про захист суспільної моралі у вітчизняному телерадіопросторі, яке особливо гостро постало після терактів у США, вже не просто назріло, а перезріло. Тому в Україні має бути розроблено низку невідкладних заходів. На цьому наголосив голова парламентського Комітету з питань свободи слова та інформації Олександр Зінченко під час наради депутатів із керівниками телерадіокомпаній.

Від імені комітету О. Зінченко запропонував кроки, які, на його погляд, «за два-три місяці здатні радикально поліпшити ситуацію». Насамперед це наведення елементарного порядку в ефірі: припинити всіма телеканалами демонстрацію неліцензійної продукції. По-друге, у Держбюджеті-2002 варто передбачити фінансування держзамовлення на створення якісного вітчизняного інформаційного продукту, передусім дитячих передач. Депутат вважає за доцільне вказувати в програмах телебачення вікові обмеження; встановити державний контроль за телепродуктами, які транслюються на кабельних мережах; розробити заходи із запобігання розповсюдження піратських відео- і аудіозаписів. Для цього, на його погляд, потрібно створити робочу групу з представників законодавчої, виконавчої та судової гілок влади.

Голова Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення Борис Холод зазначив, що Нацрада підтримує позицію профільного комітету ВР. За його словами, законодавча база для контролю з боку Нацради ситуації в телерадіопросторі достатня. Однак багато керівників і засновників телерадіокомпаній її не вивчили. У грудні Національна рада планує розглянути питання про використання так званого вікового маркування передач. Водночас деякі присутні на засіданні керівники телекомпаній застерегли депутатів та представників виконавчих структур не створювати «поліцію моралі» й не використовувати трагедію в США для повернення до колишніх часів цензорства. У відповідь на це О. Зінченко наголосив: не потрібно створювати жодного додаткового органу контролю, а варто лише сповна використовувати надані чинним законодавством повноваження Нацраді та Держкомінформу.

Юліана ШЕВЧУК.

Постанова Верховної Ради України

Про дострокове припинення повноважень народного депутата України ЛАВРИНОВИЧА О. В.

Відповідно до статті 81 Конституції України Верховна Рада України **постановляє:**

Припинити достроково повноваження народного депутата України ЛАВРИНОВИЧА Олександра Володимировича, обраного від виборчого округу № 121, Львівська область, у зв'язку з особистою заявою про складення депутатських повноважень.

Голова Верховної Ради України І. ПЛЮЩ.

м. Київ
18 жовтня 2001 р.
№ 2764-III.

Постанова Верховної Ради України

Про дострокове припинення повноважень народного депутата України КУРИКІНА С. І.

Відповідно до статті 81 Конституції України Верховна Рада України **постановляє:**

Припинити достроково повноваження народного депутата України КУРИКІНА Сергія Івановича, обраного від багатомандатного загальнодержавного виборчого округу, Партія Зелених України, у зв'язку з особистою заявою про складення депутатських повноважень.

Голова Верховної Ради України І. ПЛЮЩ.

м. Київ
18 жовтня 2001 р.
№ 2765-III.

П. Шишолін: «Візьмемося за руки, але не пропустимо...»

 Актуально

Через десять днів можна очікувати приплив афганських біженців до кордону України, авторитетно і категорично повідомила одна з газет ще 11 жовтня.

А яка ситуація насправді на кордоні і коли там очікують біженців з Афганістану? З цим запитанням звертаємося до першого заступника голови Державного комітету у справах охорони державного кордону, начальника Головного штабу Прикордонних військ України генерал-полковника Павла ШИШОЛІНА.

— Ситуація на державному кордоні України стабільна. Щодоби, як і раніше, затримуємо у середньому по 20—30 нелегальних мігрантів, серед яких кілька афганців.

Справді, збільшення кількості афганців-біженців біля нашого кордону через певний час можливе. Ми готові до непердбачуваних ситуацій, відстежуємо процеси, підтримуємо контакти з колегами з інших країн. Але хотів би зауважити: щоб афганським біженцям дістатися до нашого кордону, їм треба подолати майже чотири тисячі кілометрів, пройшовши кілька сусідніх країн. Запевняю, що, у разі потреби, надійно закриємо наш кордон. За необхідності нам на допомогу прийдуть внутрішні війська МВС, підрозділи Міноборони.

А ті ЗМІ, що залякують наших громадян навалою біженців з Афганістану, провокують хаос, безпідставно нагнітають обстановку в державі.

Інтерв'ю взяв Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Створення альтернативи

ФНП хоче бачити серед соратників «наших». КУН серед фундаторів «наших» — себе. А слідча комісія просто бачити. Президента

 Підсумок тижня

Більш як десять років тому в залі клубу Київського політеху збиралися на з'їзди перші опозиціонери ще радянської влади — рухівці. Сьогодні, колись згуртовані, соратники розійшлися по різних окопах. Хтось успішно взагалі перейшов лінію фронту. Хтось відсиджується в обозі «конструктивної опозиції», не дуже висовуючись під «ворожі кулі». А хтось рішуче відкидає піхви за подальшою непридатністю — бо шаблюки назад вкладати не збирається...

Минулої п'ятниці в традиційному «революційному залі» зібралися представники демократичної опозиції —делегати Всеукраїнського конгресу майже 500 регіональних громадських організацій. Вони підтвердили свою опозиційність за багатьма схваленими пунктами. Насамперед об'єдналися з Форумом національного порятунку для стратегічного завдання: створення альтернативи нинішній владі. Делегати конгресу також прийняли звернення до всіх політичних партій України із закликом не допустити, аби Леонід Кучма залишився на третій президентський термін.

Об'єднавшись із ФНП, учасники конгресу тему цим не вичерпали. Вони гаряче схвалюють пропозицію Юлії Тимошенко «жити дружно» — аж до об'єднання — з «Нашою Україною». А в п'ятницю лідер ФНП знову звернулася до Віктора Ющенка з традиційною ідеєю, втім, позбавленою віри в її успішну реалізацію: «Швидше за все, ми підемо на вибори як окремі сили і будемо репрезентувати різні команди». Правда, Юлія Тимошенко запевняє, що у будь-якому разі ФНП співпрацюватиме з «НУ» до і після парламентських виборів.

Доки демократична опозиція «створювала альтернативу владі», члени центрального проводу НРУ боролися з внутрішньою альтернативою, яку склав, тепер уже колишній, лідер дніпропетровської обласної організації Сергій Конєв генеральній лінії партії. Мало того, що, не керований центральним проводом, пан Конєв сформував «перпендикулярний» виборчий список, він ще й виявив намір «до кінця відстоювати політичну самодостатність НРУ», себто його повну відрубність від «Нашої України». За недоречно виявлену ініціативу центральний провід 34 голосами з 51-го призупинив членство в партії надмірно «самодостатнього» С. Конєва. Успішно уникнувши таким чином альтернативного виборчого списку, фундатори блоку — НРУ, УНР і ПРП —зупинилися на власних «апетитах». Вони як суб'єкти «НУ» вимагають 25 відсоткової квоти у спільному списку для кожної із перелічених партій. Хоча можливе й незначне скорочення заявлених квот — у разі, якщо в «Нашій Україні» буде велика кількість учасників. До речі, про кількість учасників. Усе ще залишається відкритим «питання КУНу». Правда, Геннадій Удовенко з обуренням спростував інформацію про відлучення Конгресу українських націоналістів від просторів «Нашої України». І порадив, перш ніж поширювати таку інформацію, узгоджувати з ним це питання. Повіривши пану Удовенку апріорі, оглядач «ГУ» все-таки ризикнула «без узгодження» звернутися за роз'ясненням до лідера КУНу Ярослави Стецько. Пані Слава ще раз підтвердила «туманність прописки» її партії у виборчому блоці, очолюваному В. Ющенком. Хоча Віктор Андрійович і запевнив її, що «КУН був, є і залишається складовою частиною «НУ», все-таки не зрозуміло, наприклад, з вищенаведеної заявки на квоти, скільки відсотків має належати політичній силі, назви якої навіть немає серед претендентів на енну кількість відсотків?

Передвиборні пристрасті тижня не пригасили ще одного наміру. Очолювана новим головою, а ним став Олександр Жир, тимчасова слідча комісія ВР з розслідування обставин зникнення Георгія Гонгадзе вирішила підготувати текст листа до Леоніда Кучми на традиційну і завжди актуальну тему: хто, коли і як. Крім того, члени комісії висловили намір звернутися до глави держави з проханням про зустріч. Тим більше, що в комісії, за інформацією її секретаря С. Головатого «ГУ», «є всі підстави почати розслідування справи Гонгадзе з нуля, оскільки виникли нові обставини, пов'язані частково зі звітом «Кролла», частково з інформацією, одержаною від родичів Георгія». Детальніше про ці обставини журналістів і громадськість повідомлять після ретельної перевірки, додаткових фактів. Можливо, Президентові пощастить на «ексклюзив». Звичайно, якщо він виявить зустрічний намір побачитися з людьми, які часто курсують за маршрутом: Україна — США.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Є всі підстави почати розслідування справи Гонгадзе з нуля

А цистерни іржаві

Екологічної аварії, яка спричинила б витікання ртуті, на Київському заводі «Радикал» не відбулося. Сьогодні підприємство під пильним контролем міністерства та санепідемстанції. Про це повідомив на прес-конференції міністр екології та природних ресурсів Сергій Курикін. За його словами, забруднення навколишнього середовища ртуттю, пестицидами, хлором, оксидом міді та іншими шкідливими речовинами розпочалося не останніми днями, а ще з моменту запуску підприємства у 1954 році. Адже внаслідок недосконалих технологічних процесів з кожної тонни виробленої каустичної соди витікало 450 г ртуті, тобто за півстоліття у грунти навколо підприємства витекло понад 900 тонн шкідливої речовини. І фахівці називають такі «технологічні витоки» плановими.

За словами С. Курикіна, сьогодні на «Радикалі» залишилося 135 тонн соляної та сірчаної кислот, які стоять у цистернах, давно проїдених іржею. Попри те, що основні цехи підприємства фактично не працюють з 1996 року, екологічна ситуація в зоні розташування «Радикалу» залишається катастрофічною. А значна частина корпусів підприємства перебуває в аварійному стані.

Як зазначив міністр екології, на ліквідацію забрудненої шкідливими речовинами зони Київська міська держадміністрація виділила 600 тис. грн. Але для рекультивації цієї екологічно небезпечної території та запобігання забрудненню грунтових вод потрібно значно більшу суму —15 млн. грн. Сергій Курикін не впевнений, чи виділить держава такі кошти з бюджету наступного року.

Утім, експерти підрахували: якщо не буде вжито запобіжні заходи, через 10 років ртутні та кислотні відходи досягнуть і грунтових вод. За словами командира оперативно-рятувального загону Харкова Юрія Куліша, який брав участь у прес-конференції, вимірювання ртутних парів на території заводу та поза нею не було проведено. Він зазначив: поки що є інформація про перевищення норм ртутних парів лише у деяких цехах підприємства.

Навколо «Радикалу» — житлові будинки, школи, дитячі садки. І тисячі людей поки що не впевнені, чи загрожує їхньому здоров'ю такий небезпечний сусід.

Юлія ШЕЙКО.

Світ, сповнений небезпек

Трагедія 11 вересня продемонструвала низку світових криз. Таку думку висловив секретар Ради національної безпеки й оборони Євген Марчук на засіданні прес-клубу Асоціації працівників ЗМІ. На його думку, можна говорити про кризу Організації Об'єднаних Націй, Ради Безпеки ООН, ОБСЄ та НАТО. Окрім того, стався крах політичного егоїзму. Водночас на арену вийшов новий тип воєн, який ламає уявлення про традиційні воєнні технології.

Євген Марчук повідомив про те, що міністр оборони Олександр Кузьмук вкотре подав у відставку. Оскільки ні в кого немає сумніву, що російський літак Ту-154 був збитий українською ракетою. Сьогодні, за словами Євгена Марчука, постає лише одне запитання: як таке могло статися? Отож, експерти шукають відповіді на нього.

Секретар РНБО загострив також увагу журналістів на тому, що не варто сіяти паніку у зв'язку із розсиланням поштою в деяких країнах вірусу сибірки. Тим паче, в Україні готові до боротьби з нею.

У роботі прес-клубу взяв участь і екс-президент України, народний депутат Леонід Кравчук, який у відповідях на запитання наголосив, що сьогодні не варто вести мову про внесення змін до Основного Закону, оскільки можна зруйнувати конституційне поле. Отож, насамперед треба дати відповідь на запитання: чи є сьогодні потреба втручатися у Конституцію?

Володимир ВОЛИНСЬКИЙ.

Фестивалі

Молоде вино до закордону доведе

В Одесі відбувся фестиваль молодого вина. Кращі винороби півдня України представляли свою продукцію на фоні яскравих фолк-шоу, театралізованих дійств, численних конкурсів і своєрідних парадів спеціалізованих підприємств та ресторанів. Шанувальники сонячних напоїв мали змогу провести дегустацію кращих сортів сухих, десертних та шипучих вин. Спонсорами фестивалю стали торговельні марки «Одеський степ», «Бессарабія», «Одеса», регіональна дирекція «Приватбанку» та судноплавна компанія «Укрферрі». Остання, до речі, надала головний приз фестивалю — туристську подорож за кордон морем.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Комітет підтримки Земельного кодексу проти... Земельного кодексу

Актуально

Сесійний розгляд проекту Земельного кодексу у четвер відбувався бурхливо і, як відомо, безрезультатно. Народні обранці так і не дійшли згоди стосовно цього документа, яким пропонується запровадження в Україні купівлі-продажу сільгоспугідь. Отже, вирішення питання, бути чи не бути аграрним гектарам товаром, переноситься. Тим часом надходить дедалі більше листів з різних регіонів країни, що свідчать про масові порушення під час розпаювання колективних сільгосппідприємств, несприйняття купівлі-продажу земель значною частиною і сільського, і міського населення, незгоду з деякими іншими положеннями проекту Земельного кодексу.

Протистоїть ухваленню нової земельної конституції у нинішній редакції і Комітет підтримки Земельного кодексу України, який не належить до лівих сил і вважає, що майбутнє села за «приватними сімейними та фермерськими господарствами». «Ми глибоко занепокоєні антинародною політикою окремих урядовців<...> та окремих членів Комітету ВР з питань аграрної політики та земельних відносин, які не бажають звертати увагу на тих, хто годує народ України, — йдеться у зверненні комітету до народних депутатів, лідерів політичних партій. — У той час, коли весь світ будує індустріально-інформаційне суспільство, ми цим проектом Земельного кодексу повертаємося назад до латифундій<...>, від яких цивілізований світ відмовився ще на початку двадцятого століття.

Сама аграрна реформа підміняється одними балачками. Укази Президента з реформування АПК на шляху від столиці до села гублять закладену в них суть та по-своєму трактуються місцевими чиновниками. Чесному, працьовитому селянинові немає місця на рідній землі. Йому залишається одне: йти зі своєю родиною у найми до «земельних баронів». Це фактично знищує існування самої держави України».

Галина КВІТКА.

Альма-матер

Понад 200 юнаків і дівчат, що вступили до Дніпропетровського юридичного інституту, щойно склали присягу працівника органів внутрішніх справ. У вітальному слові ректор, генерал-майор міліції, професор Олександр Негодченко сказав, що за свою історію ДЮІ виріс від училища міліції до вузу третього рівня акредитації, одного з десяти кращих юридичних вузів країни. Серед його випускників — 12 генералів міліції! Ректор подякував МВС України, облдержадміністрації та міськраді Дніпропетровська за увагу та підтримку ДЮІ.

Вл. інф.

В село — і серце одпочине

Відпочинок у селі почали пропонувати організатори першого на Вінниччині центру зеленого туризму «Подолянка». Оксана Бас, директор центру, який створено в Барському районі, розповіла, що укладено угоди з власниками добротних сільських осель про надання ними місць для проживання туристів. Уже підібрали й екскурсоводів, організаторів для проведення запусків. Наприклад, дорослі зможуть узяти участь в «Українських вечорницях». Дітям допоможуть оволодіти мистецтвом виготовлення іграшок і сувенірів з природних матеріалів — глини, дерева. Відпочивальники не хвилюватимуться про обід: господині запропонують меню зі страв, приготовлених здебільшого за старовинними рецептами. Наприклад, хліб випікатимуть не у звичних металевих формах, а просто на жару в печі.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Тривога

Без грошей нема тепла

Світловодськ, Олександрія, Знам'янка і сам Кіровоград можуть залишитися без води, а очікуваний опалювальний сезон так і не розпочнеться. З першого листопада, вірогідно, буде відключено від енергопостачання насосні станції водогону Дніпро—Кіровоград.

У відкритому листі енергетики повідомляють громадськість, владу, політичні партії і населення області: ситуація стала критичною ще у вересні, коли заборгованість водогону досягла 5,5 мільйона гривень. Вже тоді ВАТ «Кіровоградобленерго» відключало водогін, але, в черговий раз повіривши обіцянкам комунальників, пішло назустріч проханню керівництва області і водопостачання відновило.

Однак, схоже, комунальники не поспішають дотримувати слова, бо за станом на 15 жовтня водогін Дніпро—Кіровоград сплатив енергетикам лише 206 тисяч гривень, водоканали — 211 тисяч гривень.

Тим часом на залізницях Кіровоградщини призупинено рух — їх знеструмлено за борги.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Голова Верховної Ради України І. Плющ, Перший заступник Голови Верховної Ради України В. Медведчук, заступник Голови Верховної Ради України С. Гавриш та керівник апарату Верховної Ради України В. Коваль висловлюють щире співчуття голові Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації, керівнику депутатської фракції СДПУ(о) у Верховній Раді України О. О.Зінченку з приводу тяжкої втрати — смерті матері
Олександри Антонівни.

Спорт

На світовому троні — українські королі!

■ *Шахи.* Блискучою перемогою збірної України завершився в Єревані п'ятий командний чемпіонат світу. У двох останніх турах українці перемогли своїх головних конкурентів, вірменів і росіян, з однаковими рахунками — 2,5:1,5. Золотих нагород удостоєна чудова шістка у складі Василя Іванчука, Володимира Баклана, В'ячеслава Ейнгорна, Олега Романишина, Вадима Молохатька та юного Руслана Пономарьова, який напередодні старту чемпіонату відсвяткував своє вісімнадцятиріччя.

Події та результати

■ *Художня гімнастика.* У Мадриді відбувся чемпіонат світу. Найпомітніше виступили росіянки. Вони виграли командну першість. А їхній лідер Аліна Кабаєва здобула найвищу нагороду в абсолютній першості. Українська збірна стала «срібною». А наша Тамара Єрофеєва удостоєна ще й бронзової нагороди в абсолютній першості.

■ *Регбі.* Збірна України продовжує успішні виступи у кваліфікаційному раунді А Кубка світу. У черговому домашньому матчі вона переконливо виграла у збірної Хорватії — 41:7.

■ *Футбол.* Першість України. Перша ліга. 14-й тур. «Полісся» — «Зірка». 0:0. «Нива» — «Шахтар-2». 2:1. «Динамо-2» — ЦСКА-2. 2:2. «Миколаїв» — «Борисфен». 0:3. «Карпати-2» — «Дніпро-2». 3:1. «Чорноморець» — «Вінниця». 2:0. Матчі «Оболонь» — «Нафтовик», «Сталь» — «Прикарпаття», «Електрометалург-НФЗ» — «Волинь-1» перенесено на 9 листопада.

Кубок України. 1/8 фіналу. Перші матчі. Головна сенсація сталася в Алчевську, де місцева «Сталь» завдала відчутної поразки донецькому «Шахтареві» —3:1 (Вугделич, 43, у власні ворота, Цвік, 57, Федорченко, 68 — Абрамов, 7, з пенальті). На 66-й хвилині за фол останньої надії з поля був вилучений воротар гірників Шутков. Гості грали таким складом: Шутков, Вугделич, Глевецкас, Тимощук, Олексієнко, Абрамов, Конюшенко, Левандовський, Шевчук (воротар Ботвиньєв, 66), Ателькін, Бєлик.

Не поталанило у гостях ще одній донецькій команді — «Металургу», яка програла одному з лідерів першої ліги — «Волині-1» (1:2).

Результати інших матчів: «Металург» (Запоріжжя) — «Металіст». 1:0. «Металург» (Маріуполь) — «Закарпаття». 1:0. «Карпати» — «Таврія». 2:0. «Дніпро» — «Поліграфтехніка». 2:0.

Київська «Оболонь» приймала чемпіона країни на НСК «Олімпійський». І протягом тривалого часу успішно відбивалася від постійних атак динамівців. Однак лідерові українського футболу таки вдалося зламати той опір. Двічі Ідахор, на 67-й і 90-й хвилинах, і раз Несмачний (74) влучали у ворота представника першої ліги. Отже, перемогло «Динамо» — 3:0, яке виступало в такому складі: Рева, Несмачний, Гавранчич, Головко (Федоров, 76), Ващук, Гусін, Мелащенко (Серебренников, 58), Белькевич, Гіоане, Чернат (Пеєв, 58), Ідахор.

Сьогодні динамівці відлітають до німецького міста Дортмунда на матч Ліги чемпіонів проти «Боруссії». Всі наші гравці здорові. Але Олександр Головко у цьому поєдинку, а також у матчі проти «Боавішти» грати не зможе. Дисциплінарна комісія УЄФА дискваліфікувала капітана киян.

Причиною стала сутичка в Києві після матчу між Головком і форвардом «Ліверпуля» Емілем Ґескі. Після фінального свистка киянин запропонував англійцеві обмінятися футболками. У відповідь почув лайку, потім «гість» ще й плюнув в обличчя захисникові. А той вдарив ліверпульця. Оскільки Гескі у пояснювальний написав, нібито наш гравець назвав його «чорномазим», Головкові приписали... расизм.

А тим часом завтрашній суперник «Динамо» — дортмундська «Боруссія» — несподівано програв на власному полі клубові «Фрайбург» — 0:2.

Інші команди з нашої групи Ліги чемпіонів у своїх національних турнірах зіграли так: «Боавішта» — «Брага» — 1:0. «Лестер» — «Ліверпуль» — 1:4.

У чемпіонаті італійської серії А «Мілан», виступаючи умовно в гостях, виграв у своїх земляків з «Інтера» —4:2. За рахунку 0:1 рівновагу встановив Андрій Шевченко. Форвард збірної України забив ще й четвертий м'яч у ворота суперників. Те, що Андрій перебуває в хорошій формі, особливо радує з точки зору перспективи зустрічей плей-оф між нашою і німецькою національними командами.

***На знімку:** хіба може такий позитивний з усіх боків, вихований і чемний молодий чоловік бути расистом? Важко повірити.*

Добірку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Фото Володимира ТИМЧЕНКА.

Пріонні інфекції — дамоклів меч цивілізації!

Ні для кого не секрет, що через постійні недоотримання бюджетних коштів лікувальні установи та інші структурні підрозділи МОЗ України, а також науково-дослідні інститути ледве зводять кінці з кінцями. Держава, яка прагне будь-що стати рівноправним членом європейської спільноти, не може так злочинно ставитися до найдорожчого, що в неї є, — здоров'я нації!

СНІД, туберкульоз, чума, холера, сибірка та багато інших небезпечних захворювань після 10 років «незалежного життя» України вже не бентежать уяву пересічних громадян: можна вберегтися, лікуванню підлягає — отже, житимемо, а інше неактуально.

Але виявилося — дуже навіть актуально! Коли Європою прокотилась епідемія «коров'ячого сказу» і законослухняні мешканці Старого континенту підрахували збитки, про пріонні інфекції заговорили на дуже високому рівні. Професор Стенлі Прюзінер, який відкрив у 1982 році інфекційну природу **білка-пріона** і тривалий час вважався в наукових колах божевільним фантастом, у світлі останніх подій був ушанований Нобелівською премією (1997 р.). В усьому світі забили на сполох, на дослідження й боротьбу з цим лихом було кинуто мільярди доларів, витрати на протиепізоотичні заходи проходили у бюджетах всіх цивілізованих країн як першочергові та пріоритетні: коли на карту поставлено здоров'я нації, про кількість грошей не сперечаються!

Уперше мешканці земної кулі зіткнулися з інфекцією, набагато страшнішою за СНІД, адже вберегтися від неї практично неможливо. **Ось головні характеристики інфекційного агента та захворювання в цілому:**

пріон — це модифікований білок, який у нормальному стані міститься у 20-й хромосомі людини і відповідає за процеси старіння організму; його знайдено в усіх видів ссавців. Пріони дуже стійкі до різних фізико-хімічних впливів (миттю гинуть лише у вогні), образно кажучи, з усього живого пріон гине останнім. Точну прижиттєву діагностику захворювання зробити важко, тому що патологічний пріон відрізняється від нормального лише просторовим зображенням і здатністю відтворювати себе (самореплікуватися) в чужих клітинах без ДНК та РНК — цей процес може зупинити хіба загибель організму;

на сьогодні вивчено чотири головні шляхи надходження пріонових агентів до організму:

1) оральний (під час приймання їжі);

2) інтравенозний (під час переливання крові та медичних маніпуляцій);

3) інтраперитонеальний, інтрацеребральний (під час хірургічних втручань);

4) інтрадермальний (у разі порушення цілісності шкірного покриву, а також при користуванні косметичними засобами).

Потрапивши до організму, пріон насамперед **локалізується у клітинах імунної системи, та оскільки імунна система не в змозі розпізнати патологічний пріон,** вона сприймає його як нормальний **(тому в інкубаційний період цілком відсутні біологічні реакції з боку організму,** вони активно проявляються лише в розпал хвороби).

Інкубаційний період хвороби залежить від способу зараження, коливаючись від 6 місяців до 60 років. У клітинах імунної системи пріон частково розмножується, а потім по нервових відростках **(аксонах) потрапляє до нейронів головного мозку**. Там самореплікація триває доти, доки нейрон не загине. Вивільнені пріони заселяють нові клітини, аж до загибелі організму.

Виділяються пріони з організму різним чином: зі слиною, з молоком, сечею та спермою.

Доведено, що всі тканини інфікованого (а хворого тим паче) **заразні.** Але найбільша проблема в тому, що найдужче **інфіковані частини тварини**, а саме: **внутрішні органи (лівер), тимус, селезінка, спинний мозок та прилеглі до нього м'язи**, — йдуть на переробку й **виготовлення корму для свійських тварин** (вже точно відомо, що крім жуйних, приматів та гризунів носіями інфекції є представники **родини котячих) та м'ясокісткового борошна**, знову ж таки для годівлі худоби. Не виключається потрапляння пріонів до організму людини з м'ясними консервами, в тому числі і з консервованим кормом для тварин. **Адже ці продукти виготовляються з тканин, які в інфікованих тварин містять пріони в максимальних концентраціях!**

Нині становить величезну небезпеку і тому мають бути заборонені до ввезення в Україну всі продукти харчування коров'ячого походження, лікувальні препарати (вакцини, біологічно активні речовини, в тому числі біологічно активні домішки), гормональні засоби, косметика (у складі якої є жир тваринного походження).

Особливо хочеться акцентувати увагу на випадках зараження людини **ятрогенною формою хвороби Крейтцфельдта—Якоба, яка виникає в результаті лікарських дій**. Вона стала відомою на початку 70-х років минулого сторіччя, після того як 50 молодих людей у Франції за короткий проміжок часу загинули від хвороби Крейтцфельдта—Якоба (найвищий показник смертності від ХКЯ на той період). **Ця форма виникає при застосуванні заражених пріонами медичних препаратів**. Наприклад, **гормони** для дітей карликового зросту, **гонадотропін** (при безплідді жінок), **церебролізин та його похідні** (при порушенні діяльності головного мозку) і т. ін. Всі ці препарати виготовлялися з людських гіпофізів і виявилися зараженими. Тому виробництво препаратів, отриманих із тканин людини чи з тканин великої та дрібної рогатої худоби, більшістю цивілізованих країн заборонено (у США заборона діє з березня 1985 року, у Франції — з серпня того ж року).

Але, попри заборону, лише частину запасів цих ліків спалили. Франція встигла відправити їх до 47 країн світу!

Приблизно **1000 дітей** тільки у Франції отримали ці гормональні препарати **(20000 доз)** із липня 1985-го до лютого 1986 року. Точне число дітей, які отримували **пітуїтрін (неактивований від пріонів)**, як у Франції, так і за її межами, поки що не встановлено. Офіційно вважається, що найбільше за всіх постраждали Франція, Австралія та Нова Зеландія. А решта 45? А Україна? Адже ніхто цими питаннями не займався!

На серпень 2001 року з 1000 французьких дітей 70 уже померли. Але **інкубаційний період ятрогенної форми ХКЯ — від 6 до 15 років і більше. Тому пік смертності буде через 2—3 роки**. В Інтернеті щотижня публікують історії хвороб жінок та дітей, які гинуть в Австралії, Франції та інших країнах. У світі число тільки інфікованих гормональними препаратами, отриманими з людських гіпофізів, **ще у 1998 році сягнуло понад 4000 осіб. Значна частина з них уже померла.**

Відлуння пріонової «лихоманки», хоч і запізно, докотилося і до нашої держави.

28 лютого 2001 року виходить постанова Кабінету Міністрів України **«Про затвердження Програми запобіганню і ліквідації проявів захворювання великої рогатої худоби на губчастоподібну енцефалопатію та інших пріонних інфекцій на території України на 2001—2010 роки» (№ 179)**, підписана тодішнім прем'єром Віктором Ющенком. Минає трохи менше місяця — і свою стурбованість цією проблемою висловлює Президент України: указ **«Про невідкладні заходи щодо забезпечення стабільної епізоотичної ситуації в Україні» від 22 березня 2001 року (№ 192/2001)**.

І все начебто добре і правильно, але є один момент, який чомусь обминули увагою державні мужі. Згідно з вищеназваними нормативними актами, головні функції у боротьбі з пріонними інфекціями поділили між собою Державний департамент ветеринарної медицини та Головне санітарно-епідеміологічне управління МОЗ України. Очолює й координує їх дії Міністерство аграрної політики(?).

Всі зусилля зазначених відомств у першу чергу спрямовано на створення карантинно-загороджувальної системи з метою недопущення ввезення на територію держави продукції та сировини тваринного походження із країн, неблагополучних щодо губчастоподібної енцефалопатії (додано список цих країн, достовірність якого викликає, м'яко кажучи, значні сумніви). **І тільки в другому ряду**, десь там, у перспективі, йдеться про створення діагностичних центрів під егідою того ж таки Державного департаменту ветеринарної медицини.

Воно зрозуміло: губчастоподібна енцефалопатія великої рогатої худоби безпосередньо стосується ветеринарів, для них термін «хвороба Крейтцфельдта—Якоба» — порожній звук, хоч це зворотний бік тієї ж медалі. Наприклад, з'їла людина м'ясо хворої корови і заразилася, а далі ставлять їй у лікарні діагноз «хвороба Крейтцфельдта—Якоба», поки що, правда, посмертно. Немає тестів для прижиттєвої експрес-діагностики, і не буде, тому що Міністерство охорони здоров'я зберігає мовчання. А страшна інфекція гуляє по країні, і від того, що ми перекриємо кордони та гордо оголосимо світові: «Ситуація під контролем!» — нікому не полегшає, і та навряд чи нам повірять.

Не повірять нам з однієї простої причини: в тій же Великобританії 20 березня 1996 року міністр охорони здоров'я офіційно оприлюднив кількість хворих **(10 молодих людей віком до 45 років)**, у яких є хвороба Крейтцфельдта—Якоба, прямо пов'язана з поїданням цими людьми м'яса тварин, заражених пріонами (так званий **новий варіант хвороби Крейтцфельдта—Якоба)**.

За станом на серпень 2001 року від цієї форми ХКЯ загинули: у Великобританії — 106 осіб, в Ірландії —1, у Франції — 3, в Гонконзі — 1, у Чехії — 1. Є повідомлення про захворілих громадян інших держав, які перебували **у відрядженні в Англії (Франція — 3 особи, Іспанія — 1, Північна Корея — 1, Болгарія —1).**

Решта країн мовчить — або не знають, або не хочуть казати. Бо для цього потрібні кошти. Наприклад, у цьому році в Канаді, у травматологічній лікарні, було діагностовано випадок класичного варіанту ХКЯ у літньої жінки. Довелося закрити всю лікарню. Тепер усіх, хто там лікувався, узято на постійний облік. А лікарню досі дезинфікують. Це означає, що більша частина медичного обладнання підлягає спаленню!

Україна тривалий час мала активні торговельно-економічні відносини з країнами, неблагополучними щодо губчастоподібної енцефалопатії, і оскільки експертизу на наявність патогенних пріонів не проводили, важко уявити собі справжні масштаби поширення цих інфекцій. А якщо взяти до уваги той факт, що структурні підрозділи МОЗу, які безпосередньо займаються діагностикою та лікуванням нервових захворювань людини, в тому числі різних психічних розладів, **перебувають на межі закриття через недостатнє фінансування, то про будь-який облік цих захворювань говорити не доводиться (адже симптоми хвороби Крейтцфельдта—Якоба дуже схожі на симптоми інших поширених неінфекційних захворювань нервової системи)**.

Нині думки всіх учених-медиків зводяться до одного: **пріонні інфекції — це бомба сповільненої дії, і якщо не вжити екстрених заходів — цивілізація загине!**

Отже, виходячи з вищесказаного, необхідно:

1) Негайно віднайти кошти для створення **державних референс-лабораторій з діагностики пріонних інфекцій** (не тільки одну в Києві, а принаймні чотири — для основних регіонів країни). Головні функції референс-лабораторій: контроль над упровадженням новітніх методів діагностики; підтвердження діагнозу; ведення реєстру захворювань; науково-методичний супровід.

2) Негайно **створити Інформаційно-аналітичний центр із пріонів** з єдиною базою даних про наявність усіх імовірних та можливих випадків пріонних захворювань в Україні.

3) Негайно віднайти кошти для фінансування **науково-дослідних програм із пріонних інфекцій по лінії АМН України.**

І останнє: необхідно створити в Україні **спеціальний державний міжвідомчий комітет із пріонних захворювань людини і тварин** (при Кабінеті Міністрів України). Цей комітет повинен здійснювати координацію всіх дій із цього питання у масштабах країни. Очолювати такий комітет має урядовець рангом не нижче від віце-прем'єр-міністра.

Для прикладу, щоб не «винаходити велосипед», можна використати досвід країн, які постраждали від епідемії «коров'ячого сказу», — Великобританії та Франції. Там такий комітет включає понад 40 відомств — це служби національної безпеки, міністерства охорони здоров'я, ветеринарії, сільського господарства, атомної енергетики, харчової промисловості, академій ветеринарії, сільського господарства, медичних наук тощо. **Тому що жоден із цих підрозділів самостійно не впорається з можливістю проникнення пріонних інфекцій до країни.**

Мені б дуже хотілося завершити цю статтю на оптимістичній ноті: мовляв, відповідні міністерства та відомства, отримавши мої поправки і рекомендації до розділу охорони здоров'я до бюджету України на 2002 рік, перейму ться всією серйозністю та гостротою цієї проблеми і зроблять усе можливе задля її позитивного вирішення.

Але, відверто кажучи, вчинки наших рідних державних чиновників непіддатні нормальному осмисленню і суперечать нормам загальноприйнятої моралі. Судіть самі (нижче наводжу витяги з відповіді **Міністерства фінансів, за підписом першого заступника Державного секретаря пана Максюти):**

«Зазначеною програмою не визначені обсяги фінансування за рахунок державного бюджету передбачених нею заходів по роках, головних розпорядників коштів та за функціональною класифікацією видатків, тому вважаємо, що фінансування її має здійснюватися в межах затверджених у державному бюджеті України видатків по напрямках діяльності вказаних міністерств та академії, зокрема видатків для фінансування протиепізоотичних заходів, які щорічно передбачаються Міністерству аграрної політики.

Одночасно повідомляємо, що при розподілі Міністерством охорони здоров'я граничних обсягів видатків, визначених у проекті державного бюджету України на 2002 рік, кошти на фінансування зазначеної програми не передбачені та не заявлені у додатковому бюджетному запиті».

Коментувати відповідь пана Максюти, по-моєму, нема сенсу — у 2002 році лабораторій з визначення пріонів в Україні не буде.

Ще один рік населення нашої держави вживатиме в їжу заражені продукти, користуватиметься інфікованою косметикою та медичними препаратами. А за прогнозами вчених, часу практично не залишилось. Якщо зараз не повернутися лицем до цієї проблеми, то по 3—4 роках нам уже ніхто не допоможе.

Олена МАЗУР,
народний депутат України.

Якщо зараз не повернутися лицем до цієї проблеми, то по 3—4 роках нам уже ніхто не допоможе

Виклик історії залишимо без відповіді?

Олег БІЛОРУС,
професор, член-кореспондент НАН України,
народний депутат України

Десята річниця незалежності України є надзвичайно серйозним моментом, коли всі відповідальні політичні сили України повинні дати неупереджену оцінку соціально-економічним, політичним і духовним результатам нашого розвитку. При цьому ми не можемо не враховувати того факту, що безкровна українська демократична революція відбувалася в умовах розпаду СРСР, зміни суспільної формації, потрясінь перехідної економіки і, що особливо важливо, в умовах небаченої інтенсифікації глобалізаційних процесів.

Даючи не лише абсолютну, а й порівняльну оцінку результатам десятилітнього періоду незалежного розвитку, ми вважаємо, що в цей достатній для реформування період «українську мрію» не було реалізовано. Нав'язана Україні кланово-олігархічна влада довела її до глибокої (рукотворної) кризи, тотальної бідності, безробіття, до стану національної катастрофи. Промислово надрозвинуту, багату, освічену країну відкинуто за десять років далеко за соте місце за якістю людського розвитку, за рівнем виробництва ВВП на душу населення вона відкотилася до групи країн, що розвиваються, і розвиваються погано.

Сьогодні перед Україною стоїть питання особливої ваги — а чи здатна вона взагалі вийти з тотальної системної кризи, демократизуватись і реінтегруватись у коло демократичних країн Європи, чи є в нашого народу моральний дух і політична воля для остаточного вирішення своєї історичної долі як незалежної, сильної, правової, громадянської і соціальної держави?

Маючи на старті 1991 року величезні природні, трудові та виробничі ресурси, висококопрофесійні кадри фахівців, Україна в роки незалежності не була приречена на обвал і повний занепад економіки, руйнування соціальної сфери, небачене безробіття, зубожіння і крайню бідність та бездуховність людей. Нинішня системна багаторічна криза, руйнування матеріального, морального і духовного укладу життя нашого народу — прямий і рукотворний наслідок узурпації та кризи влади, відсутності зрозумілої і прийнятної для народу національної стратегії розвитку, ефективної системи управління країною.

Виключна неефективність системи нинішнього режиму державної влади, її цілковита соціальна безвідповідальність, кланово-олігархічна криміналізація влади — ось головні причини кризи. Криза діючої в Україні влади — це насамперед криза визначення мети і шляхів побудови нового суспільства — суспільства справедливості і добробуту для всіх. Тому єдиною альтернативою нинішній кризовій ситуації є пряме народовладдя, ефективний парламентаризм, необмежений розвиток народного підприємництва і самоврядування територіальних громад.

Наша оцінка і наша позиція не є позицією крайнього радикалізму і катастрофізму. Ми виступаємо з позицій політичного, економічного, соціального і духовного реформізму. Виходимо з того, що суттю нової людської цивілізації у XXI столітті є глобальний гуманізм, а не монопольно найвища якість життя і розвитку лише для країн «золотого мільярда». Десятиріччя формального незалежного існування, яке безплідно минуло для України, приводить до одного імперативного висновку: Україну треба рятувати, бо вона у своєму рукотворному злоякісному розвитку досягла стану національного лиха, за яким може настати катастрофа країни як держави і як суспільства. Маємо бути оптимістами, але й добре поінформованими політиками-реалістами. Маємо вірити в національний порятунок і зробити все можливе для цього, не перекладаючи на інших і не відкладаючи на довгі роки, бо суспільство вже вичерпало можливості чекати.

Але питання національного порятунку стоїть не так просто. Від кого рятувати? На нас зовні ніхто не нападає. І зовнішні чинники сьогодні діють в іншому плані, маючи зовсім інший характер, силу і наслідки. Україну треба рятувати від неї самої, від такої, якою вона є в цивілізаційному розумінні, рятувати від її внутрішніх узурпаторів, які захопили і приватизували владу і державу. Те, що Україна брала участь у комуністичному експерименті XX століття, який закінчився негативно і трагічно для мільйонів людей, вже нічого не пояснює і не виправдовує. Вона мала 10 років на незалежний саморозвиток. І вона не тільки не скористалася з цього унікального шансу, а впала у глибоку кризу і деградацію, яка триває занадто довго і має тяжку негативну інерцію.

Нинішні трансформації України приводять нас до далеко не втішної оцінки. Я вважаю, з огляду внутрішніх інтересів України, з точки зору оцінки глобального бачення, що для України останнє десятиліття XX століття — це роки втраченого великого економічного, політичного, соціального і історичного шансу.

Україна за станом на 1990 рік була високорозвиненою промисловою державою з унікальним науково-технічним і інтелектуальним потенціалом. Ми не починали з нуля в 1991 році, як дехто зацікавлено вважає, але ми й не досягли прогресу і розвитку за десять років. Характер нинішнього розвитку України є тяжко інерційним традиційним, індустріально-екстенсивним, а тому він злоякісний. Сьогодні, коли почалася нова ера — ера випереджального інтелектуально-інформаційного розвитку, це є найбільшою загрозою для України.

Даючи сьогодні об'єктивну оцінку досягненням і перспективам розвитку України, ми можемо сказати, що суверенна державність, як вища цінність, у нас є. Але ми не можемо замовчати того, що суверенна держава Україна сьогодні — у спотвореній формі поліцейської держави. Не демократичної, не справедливої, не правової, а держави, яка сама по собі є найбільшою загрозою для майбутнього розвитку нового суспільства. Якщо казати про наш державний суверенітет, то він лише формальний і може бути легко зруйнований із застосуванням економічних важелів тиску з боку наймогутніших країн або світових корпорацій-глобалізаторів.

Якщо говорити про оцінку втраченого десятиліття, ми не можемо не сказати, що це було десятиліття обвальної економічної кризи, яка спричинила моральну, соціальну, а головне — духовну кризу. В оцінці цього десятиліття не можемо обминути трьох синтетичних наслідків і проблем — це бідність, бездуховність і безнадія. Тотальна бідність у багатющій європейській країні, за яку світові імперії бились століттями як за найбільший приз!

І ще один висновок. Ми замахнулися будувати капіталістичну ринкову економіку, думали, що Захід нам допоможе. Сьогодні маємо жорстоке ринкове суспільство, але не маємо ринкової економіки, а соціальної ринкової економіки — і поготів. Тому історичний імператив — це побудова соціального суспільства. Сьогодні передові країни будують соціальну ринкову економіку, але не ринкове, а справедливе суспільство. Чи можуть це зрозуміти керівники нашої держави? Я поки що не бачу такого розуміння. Україна нині не тільки неконкурентоспроможна в міжнародному плані, а ще й банкрут. Стратегію лібералізації державні лідери розуміли у фінансовому, а не в соціально-реформістському вимірі. Економічна лібералізація призвела до розгулу узурпаторів, які за десять років змогли розграбувати державу.

Глобальні трансформації відбувалися і відбуваються в одному напрямку, а внутрішні трансформації в Україні — в протилежному. Нас за десять років у трансформаційному плані безперервно трясло, кидало, без будь-яких позитивних результатів, бо ми не мали національної стратегії розвитку. Наші державні лідери не зуміли зрозуміти характер і суть величезної метаструктури розвитку, якою є процес світової глобалізації і інтеграції. Тому наші внутрішні трансформації були і тепер є злоякісними і негативними для України. Їх називають «радикальними реформами» лише ті, кому це вигідно і хто сьогодні цинічно пишається тим, що він є олігархом.

Сьогодні законом світового розвитку стає закон глобалізації. Ми не ввійшли до жодного глобального процесу не тому, що не хотіли, а тому, що не готові за рівнем міжнародної конкурентоспроможності, за рівнем ефективності нашого державного менеджменту. Ми не ввійшли і в європейський інтеграційний процес з цієї ж причини.

Якщо підбивати підсумки суверенного десятиліття, то трансформації в Україні не були синхронізовані, органічно пов'язані, інтегровані з глобальними трансформаціями. Це парадоксально допомогло Україні уникнути декотрих глобальних ударів. Глобальні трансформації мають характер рушійної сили, яка потенційно могла б використовуватись і в Україні.

В Україні створено систему неототаліризму, який приховується під личиною псевдодемократії —демагогії і авторитаризму. Демократичними ми не були, не є і за збереження нинішнього режиму і не будемо. Для України, як і для інших країн, демократія сьогодні — головний ресурс розвитку, а не пусте слово. За демократію мусять боротися всі громадяни України.

Головний глобальний виклик має особливий імперативний характер. Виклик простий і цинічно нещадний: або ми станемо конкурентоспроможною країною серед інших, а для цього маємо стати єдиною політичною нацією, без поділу етнічними, расовими, класовими інтересами, або загинемо як незалежна держава і перетворимося на щось інше — неоколонію в Європі, або опинимося під протекторатом великого сусіда.

Отже, треба стати конкурентоспроможним і ефективним соціальним суспільством. Якщо говорити про модель розвитку, виходячи з того, що ми маємо, я бачу її дуже простою. Це реформування в політичному сенсі — справедлива, соціальна, демократична держава прямого народовладдя, в економічному — народна соціальна ринкова економіка з великими двигунами народного підприємництва; в соціальному плані — людина в центрі розвитку, добробут і якість її життя. Це має бути держава власників середнього класу, які заробляють своєю працею і підприємництвом, з обов'язковими елементами ефективного державного регулювання. У соціальному сенсі — гуманне, справедливе, правове, громадянське суспільство. Я вірю, що ми знайдемо свій, український, шлях розвитку. В Україну прийде апостол правди і науки. Український народ використає свій історичний шанс у першій чверті XXI століття.

 Офіційно

ЗАЯВА депутатської фракції комуністів з приводу порушення Регламенту Верховної Ради України при внесенні на розгляд проекту Земельного кодексу України та закріплення в ньому положення про купівлю–продаж земель сільськогосподарського призначення

На засідання Верховної Ради 18 жовтня вносився на так зване повторне друге читання проект Земельного кодексу, підготовлений якоюсь «консультативною радою», статус якої не визначено ні Конституцією, ні регламентними нормами. І робиться це, незважаючи на неодноразові звернення і заяви фракції комуністів щодо невідповідності внесеного урядом проекту Земельного кодексу статтям 3, 13 і 14 Конституції України, грубі порушення Регламенту під час його прийняття в першому читанні та результати голосування 24 травня 2001 року під час розгляду у другому читанні, коли жоден із внесених проектів постанов не набрав необхідної кількості голосів, що свідчить (відповідно до ст. 6.6.9 Регламенту Верховної Ради України) про зняття законопроекту з розгляду.

Фракція комуністів заявляє з цього приводу рішучий протест. Цей законопроект (реєстраційний № 5285) може розглядатися відповідно до Регламенту лише в першому читанні.

Звернення відомих учених України до Верховної Ради щодо питання купівлі-продажу землі, виборців як безпосередньо до народних депутатів, так і через газету «Голос України», до Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин, а також фракції комуністів, куди надійшло більш як 2,5 тисячі листів з усіх регіонів України з десятками тисяч підписів, багато порушень під час розпаювання колективних господарств дають підстави заявити про несприйняття переважною більшістю населення купівлі-продажу земель сільськогосподарського призначення. Люди вважають, що це робиться для того, щоб посіяти ворожнечу між містом і селом, а тим часом дати можливість олігархам скупити за безцінь земельні наділи.

Тож не випадково в засобах масової інформації дедалі частіше наводяться висмоктані з пальця факти нібито безбідного життя селянина, який у місяць від корови має дохід у тисячу гривень, свиней, курей і город тримає, а йому ще й дали безкоштовно майновий пай і землю для продажу... Землю, яка за Конституцією, як і всі природні ресурси, належить усьому українському народові, а дісталася чомусь лише 6,4 млн. осіб із 49 млн. (13 відсотків населення).

Та це лише початок, а із введенням купівлі-продажу земель, коли доведений до відчаю селянин-власник (а серед них понад 70 відсотків — пенсіонери) продаватиме свій наділ, вимога нового переділу неймовірно зросте. А головне, що національне багатство — земля, врешті-решт, стане власністю олігархів, у тому числі іноземних, які завозитимуть техніку та інші матеріальні ресурси в Україну, а прибуткові зерно та соняшник вивозитимуть на світовий ринок. Безробіття і в місті, і в селі різко зросте. Люди просто стануть зайвими. Ці та інші негативні наслідки чекають на наших дітей і онуків, наших нащадків у разі перетворення землі на предмет купівлі-продажу.

На наш погляд, вимоги іноземних радників про перетворення землі на товар і їх старанне виконання певними українськими політиками спрямовані на те, щоб з допомогою цього забезпечити фінансово-кримінальним силам викуп життєвого простору України. Зрозуміло, що все це робиться не в інтересах українського народу.

Саме такий справжній зміст демагогічних заяв наших «великих реформаторів» і так званих аграрних лобі у Верховній Раді України про захист інтересів селян і фермерів.

Ось чому депутатська фракція комуністів вважає, що Земельний кодекс потрібно приймати якомога швидше, але вилучивши з нього положення про купівлю-продаж земель сільськогосподарського призначення.

Нові земельні відносини в суспільстві мають сприяти раціональному використанню сільськогосподарських угідь, всебічній охороні та розширеному відтворенню родючості ґрунтів, формуванню стійкого економічного землекористування.

Лише за таких умов Україна буде збережена як справді незалежна держава, а її громадяни стануть справжніми господарями своєї землі і власної долі.

Петро СИМОНЕНКО,
керівник фракції.

Хто пройде по Дерибасівській з оркестром?

Регіон: політичний спектр

Коли виходити з того, що життя — це суцільний театр, то дійство грандіозного спектаклю під назвою «виборча кампанія», незважаючи на затримку з прийняттям нових нормативних документів щодо цього, на Одещині щосили розгортається. І, без іронії, одні — ті, хто прагне влади — мусять розкрити, застосувати всі свої таланти (а без них до політики нічого й рипатися), другі — електорат, виборці — мимоволі стають прихильниками тієї чи іншої політичної постаті, тієї чи іншої партії.

Підтримка «партії одеситів»

Запитую Одеського міського голову Руслана Боделана:

— На яку з політичних партій, сил розраховуєте спиратися під час майбутніх виборів?

— Ні з якою з партій переговорів я поки що не вів, — відповідає. — Та й не бачу такої, яка могла б справити вирішальний вплив на виборців міста. Отож головною своєю опорою вважаю «партію одеситів», вона, сподіваюся, розбереться, хто є хто.

Р. Боделан ще задовго до офіційного старту виборчої кампанії заявив, що балотуватиметься на посаду міського голови й на наступний термін. Окрім нього, про це ж не раз повідомляв через ЗМІ й екс-мер Одеси, народний депутат України Едуард Гурвіц. Одесити добре пам`ятають, наскільки запеклою була їхня боротьба під час минулих виборів, як поляризувалися, залежно від своїх симпатій, ЗМІ, політичні сили, електорат міста загалом. Саме з тією поляризацією, з нестабільністю й протистоянням пов`язують люди ряд сумних фактів того часу — вбивство редактора «Вечерней Одессы» Бориса Дерев`янка, викрадення (а, можливо, й убивства) високопоставленого чиновника мерії Ігоря Свободи та начальника її правового управління Сергія Варламова, замах на життя голови міськвиборчкому Леоніда Капелюшного тощо. Тоді де завуальовано, а де й відкрито в хід виборчої кампанії втручалися кримінальні структури й відомі «авторитети», а також правоохоронні органи.

Симпатії й антипатії до обох вищезазначених претендентів на посаду міського голови на новий термін витають серед одеського електорату й зараз. Не беруся визначати пропорційність отих почуттів, хоча в ряді місцевих ЗМІ й публікують результати опитувань щодо цього (та то, вважаю, поки що більше позиція самих ЗМІ, ніж виборців). Напевне ж знаю одне: на кого б не налаштували свій голос люди, вони засуджують, відкидають екстремістські прояви, насильницькі дії в ході передвиборної кампанії. І сподіваються, що минуле нині не повториться.

Чи домагатиметься ще хтось в Одесі крісла мера? Привселюдно про це, крім Р. Боделана та Е. Гурвіца, поки що ніхто не заявляв. Хоча керівники Одеської обласної астрологічної асоціації Олег Мурашко, Емма Чумак та Андрій Зрєлов й кинули виборцям, так би мовити, поживу для роздумів, обнародувавши свій «неполітичний гороскоп впливових персон в Одесі», які, на їхній погляд, так чи інакше втрутяться в нинішню виборчу кампанію. Серед них не тільки Руслан Боделан та Едуард Гурвіц, а й голова облдержадміністрації Сергій Гриневецький, народні депутати Юрій Кармазін, Сергій Ківалов, Олексій Костусєв, прокурор області Михайло Косюта, начальник УМВС в області (віднедавна — уже колишній) Іван Григоренко. Не будемо, однак, переповідати гороскопічні плюси й мінуси названих осіб — все те вже було в місцевій пресі. Зауважимо лише, що двома претендентами вибори мера в Одесі, думається, не обмежаться. Й у ряді газетних виступів, телевізійних сюжетів уже зараз проглядається, на жаль, упереджене ставлення до окремих потенційних претендентів, коли перекреслюється все позитивне, що ними зроблено, і на перший план висуваються окремі похибки, упущення чи й сумнівний компромат... Утім, «партія одеситів», як найбільш незаангажована, справді, будемо сподіватися, розбереться, хто є хто.

Молодим усюди в нас дорога

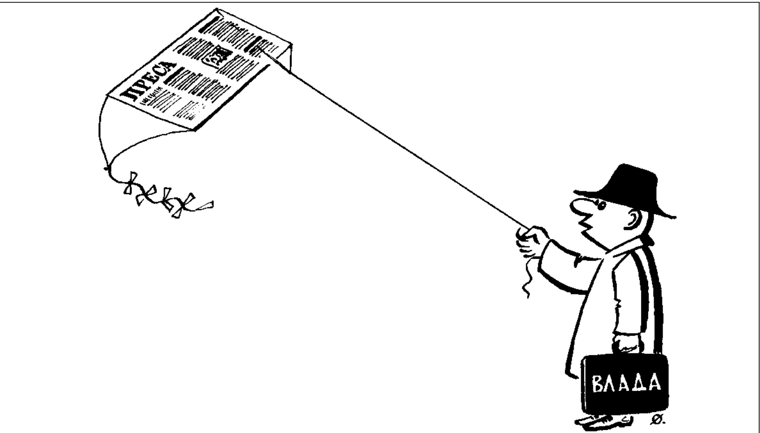
Під «партією одеситів» хоча й розуміється весь міський електорат, однак він — далеко не однорідний. Якщо більшість пенсіонерів, можна твердити, визначилася у своїх уподобаннях чітко і надовго, то молодіжному середовищу притаманне «бродіння думок», воно здатне змінювати свої симпатії залежно від сьогочасних обставин. Цього не можуть не враховувати як політичні партії, так і окремі політики. У тих, у кого в руках аміністративний ресурс, шансів привернути на свій бік молодь, само собою, більше.

Цими днями Р. Боделан, зустрівшись із лідерами різних громадських, політичних і благодійницьких молодіжних організацій Одеси, заявив:

— Хочемо об'єднати навколо єдиної мети всі молодіжні організації міста, хоча кожна з них і має власні програми та погляди на життя, заради того, щоб дати їм змогу брати участь у вирішенні актуальних проблем підростаючого покоління.

І — оголосив: об'єднувальним центром може стати ще одна міська владна структура — молодіжний міськвиконком. Він буде наділений досить широкими повноваженнями: внесення питань у порядок денний сесій міськради, розробка проектів її рішень, прийняття власних управлінських рішень стосовно усіх сфер життя молодих одеситів тощо. Мало того, із молодіжного середовища запропоновано навіть обрати ще одного штатного заступника міського голови, який би втілював у життя молодіжну політику, координував вирішення проблем, що хвилюють учнівську, студентську та працюючу молодь.

Хто ще може запропонувати такий хід? Молодь, безумовно, на нього відгукнеться.

Одесі наймиліший...

А що молодь любить «покермувати», активно втрутитися у передвиборну ситуацію, свідчать хоча б такі факти: Комітет молодіжних організацій Одеси (КМО) раз по раз проводить то соціологічні опитування, то неофіційні «парламентські вибори», в ході яких прагне виявити популярність політичних партій серед своїх земляків. В останніх таких «виборах», проведених у Жовтневому та Суворовському районах, брало участь 20 партій. Їх список, у свою чергу, визначався результатами соціологічного опитування в п`яти районах міста. Ці акції засвідчили лідируюче становище КПУ, СДПУ(о), ПЗУ, «Яблука», НДП, ПРП.

Становище, однак, може змінюватися залежно від нарощування в регіоні активності тієї чи іншої партією. Набирає обертів, зокрема, Партія зелених України, обласну організацію якої очолює ініціативний і теж, до речі, доволі молодий В'ячеслав Крук. То з ініціативи облорганізації в регіоні нещодавно побували Міністр екології та природних ресурсів України Сергій Курикін і голова ПЗУ народний депутат Віталій Кононов, щоб спільно з керівниками міста й області оглянути «больові точки», узгодити спільні дії щодо їх «лікування». Це стосується, зокрема, ліквідації ставків-відстійників на місці промивно-пропарувальної станції залізничних вагонів в Лузанівці, оздоровлення екологічної ситуації в дендропарку «Перемога», створення бюветних комплексів питної води, подальшого розвитку системи очисних споруд тощо. Одеські «зелені» посадили міністра й народного депутата на велосипеди, щоб разом з іншими ентузіастами охорони довкілля проїхали «трасою здоров`я», яка пролягає курортною зоною, на знак протесту проти доступу туди автотранспорту. Після чого високопоставлені гості підписалися під зверненням одеситів до місцевих властей з вимогою вжити заходів, щоб траса справді слугувала здоров`ю людей, щоб повітря в курортній зоні було чистим.

Такі акції не можуть бути не помічені людьми. Та ось заковика: коли той же КМО вів соціологічне опитування, проводив «парламентські вибори», з`ясувалося, що люди плутаються в двох партіях із схожими назвами — Партії зелених України і Українській партії зелених: їм у підсумку їм віддано приблизно однакову кількість голосів. Не виключено, що така ж ситуація, коли реальні заслуги одних приписуються іншим, може скластися навколо кількох Рухів, «селянсько-аграрних», «соціалістичних» та деяких інших партій уже на справжніх виборах. Як убезпечитися від цього? Назв зареєстрованих партій уже не поміняєш, хоча дехто на цьому й налягає. Все, отож, залежить від роз`яснювальної роботи активістів самих партій.

Георгій ВОРОТНЮК.
Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Рисовий хаос і як з ним боротися

Альтернатива

Нещодавно у Всеросійському інституті рису (Краснодар) зібрались учені та виробники рису Європи і Середземноморського регіону, зокрема і представники України. На цьому міжнародному форумі зазначалося: нинішнє виробництво рису в світі — 500 млн. тонн — забезпечує лише 55 відсотків потреби. Тож необхідно спрямовувати зусилля науки і виробництва на збільшення врожаїв цієї культури.

Українські науковці мали і неофіційні розмови з представниками Угорщини, Болгарії, Румунії. «Сусіди» по рисосіянню застерігали нас не припускатися їхніх помилок, що призвели до зменшення посівних площ білих зерен. Селяни в цих країнах отримали свою частку землі в рисових сівозмінах по 2 — 3 га. Одноосібне використання чеків призвело до знищення рисових систем, засолення, заболочення землі. Тепер відновлення рисосіяння стало майже неможливим, навіть за державної підтримки.

Такі тенденції, на жаль, спостерігаються і в Україні. Під загрозою 65 тисяч гектарів рисових систем, розташованих на малопридатних для сільськогосподарського використання землях. Є небезпека, що їх подрібнення зробить країну залежною від імпорту рису.

Щорічно в Україні споживають 130 — 150 тисяч тонн білих зерен, тобто є можливість забезпечити повністю себе власним рисом, що й підтверджувалось до 1991 року. Дослідження лабораторіями інститутів харчової промисловості нашої країни, дані фахівців інших держав показали високу якість українського рису, перед яким поступається рис імпортований. Але з 1991 року виробництво культури в Україні знизилося майже вдвічі. Причини цього, зокрема, пов'язані з перебудовою економіки, відносин у господарському комплексі країни.

Зрозуміло, що приватизація земель — це політика країни і її буде здійснено. Але реформування має бути творчим, без руйнувань того, що так важко будувалося. Приміром, голова адміністрації великого рисосійного району Криму В. Косянчук, керівники господарств роз'яснили трудівникам особливості використання рисових земель, які також підлягають паюванню, їх призначення, наслідки відокремлення часток тих земель. Тому паї на рисові землі видають тільки тим, хто побажав працювати колективно в кооперативах, пенсіонерам. Тим, хто воліє працювати окремо, виділено іншу землю. Завдяки такому продуманому, стратегічно правильному підходу не тільки збережено в районі рисові системи, а й рік у рік нарощується виробництво культури.

Але є й інші райони, приміром, у Херсонській області, де практично знищено галузь. Як приклад — велике рисосійне господарство Скадовського району «Зоря», де 1,9 тисячі гектарів рисових систем. Ще недавно воно мало славу одного з кращих з вирощування рису, тут збирали його більш як 5 тисяч тонн, а нинішнього сезону не візьмуть й тисячі.

Рисові системи занедбано, забур'янено, низька культура землеробства. Бо приватизацію земель проведено бездумно. Люди отримують акти на землю, господарство розпадається — шматуються і рисові системи. Водночас у Красноперекопському районі в господарстві «Нива» на такій самій площі за схожих умов отримують по 5 тисяч тонн рису. Там і настрій людей зовсім інший, і перспектива розвитку господарства. Бо керівник розуміє, що його доля, добробут, успіх не може бути відірваний від долі підлеглих йому людей, і шукає шляхи розв'язання проблеми разом із своїм колективом. Він творчо підійшов і до розпаювання рисових земель, зберіг сівозміни, допоміг простим людям розібратися в цьому. Якщо керівник «Зорі» і йому подібні керівники інших господарств, де йде процес знищення рисових систем, не переорієнтуються в ринкових умовах, це стане головною причиною зникнення рисосіяння в Херсонській області.

Друге важливе питання, від якого залежить перспектива розвитку рисосіяння в країні, це підтримання необхідної конкурентоспроможності рису на споживчому ринку. Першочергову роль тут відіграє державна підтримка. Всі рисосійні країни світу дотують своїх виробників, бо ця інтенсивна культура потребує великих затрат. Євросоюз, наприклад, дотує всі рисосійні господарства свого регіону в межах 30 відсотків затрат. Росія виробляє щорічно приблизно 450 тисяч тонн рису, або 60 відсотків потреби, як і Україна. З метою підтримати рисосіяння наступного року північний сусіда підвищує ввізне мито на імпортний рис з 5 до 40 відсотків з введенням квоти на рис і номінальної ціни на нього до 259 доларів. У РФ зрозуміли, що завезення неякісного рису, якого не приймає ні Європа, ні Америка за низькими цінами, — це удар не тільки по власному рисівництву, а й по бюджету країни.

І ми звернулись до уряду, в Комітет ВР з питань аграрної політики та земельних відносин із розрахунками, де показано, що втрачають бюджет і рисівники від імпорту білих зерен. Усі, за винятком Мінекономіки, начебто й підтримують рисівників, але питання не вирішується. Аргумент — начебто зобов'язання нашої держави перед іншими країнами, яким нікуди продати свій рис. А де ж зобов'язання та турбота за своє виробництво, бюджет країни та за незалежність держави в цілому?

Схоже, причина такої байдужості, практично відмова у вирішенні питання прихована в іншому.

Декілька років тому на Херсонщині проводив розширену нараду один високопоставлений чиновник. Я йому написав у президію записку із розрахунками щодо розвитку рисосіяння в Україні і проханням вплинути на хаос в імпорті зерен. Він не відповів, але його помічники посміялися з мене, бо я звернувся до людини, син якої займається імпортом рису.

Не хочеться вірити, що процес розв'язання проблем звужується до такого рівня.

Анатолій ВАНЦОВСЬКИЙ,
голова Асоціації рисівників України, директор дослідної станції рису УААН, кандидат сільськогосподарських наук.

Роман Безсмертний: «Парламентські вибори мають звільнити людину від диктату держави...»

Днями лідер Народно-демократичної партії (НДП), Міністр транспорту України Валерій Пустовойтенко заявив, що член його партії, представник Президента у Верховній Раді України Роман Безсмертний залишає НДП, бо переходить працювати до блоку екс-прем'єра Віктора Ющенка «Наша Україна». Це спричинило певний шок у політичних колах, оскільки Безсмертний стояв біля витоків створення НДП. А ось що про це думає сам Роман Безсмертний.

— Пане Безсмертний, як ви можете прокоментувати цю заяву Валерія Пустовойтенка?

— Цілком зрозуміло, що ця заява продиктована моїм постійним спілкуванням, контактами і роботами — я цього не приховував — з Віктором Ющенком. Це по-перше. По-друге, Валерій Пустовойтенко казав не так, як виклали журналісти. Але всім зрозуміло, що наближаються вибори і будь-яка схожа інформація стає предметом уваги. А оскільки в країні існує деяка загадка, пов'язана з надіями на блок Ющенка, то, звісно, це багатьох хвилює. Проте я можу сказати, що після такої заяви Пустовойтенка в мене не залишається вибору. Хоча, чесно кажучи, вибору в мене не було давно. Загалом, я не належу до тих людей, які кидаються туди-сюди, але рішення працювати з Ющенком я прийняв.

— Рішення працювати у передвиборному штабі «Нашої України»?

— Так. І прийняв його давно. Хоча ця робота залежатиме не від мене, а від того договору, що його підпишуть фундатори блоку, бо вони згідно із законами мають такий договір підписати і в ньому зазначити, як призначається керівник штабу. Але те, що я однозначно працюватиму там, зобов'язує мене і визначитися з перебуванням у лавах НДП.

— Але ж ви не просто депутат, а ще й представник Президента в парламенті. Це ваше рішення погоджено з главою держави?

— Якби я сказав, що жодного разу не розмовляв з Президентом на цю тему, мені ніхто не повірив би. Тож можу сказати, що я не раз розмовляв з Президентом про це і про перебіг виборчої кампанії, зокрема, обговорював і перспективи різних блоків, намічені на сьогодні. А щодо теми мого перебування в тому чи тому блоці, то це моє рішення.

— Чи не означає ваш перехід до Ющенка, що ви, як і він, вибираєте не революційний, а еволюційний шлях трансформації нинішньої системи влади, яка склалася за президентства Леоніда Кучми, умовно кажучи, плануєте змінити режим Кучми під його таки керівництвом? Так сьогодні багато хто з наших опозиціонерів стверджує відкрито.

— Питання для мене не має сенсу, бо я взагалі не знаю, що таке за нинішньої ситуації «революційний» шлях розвитку.

— Опозиція, приміром, передбачає оголосити імпічмент Президентові, всіх посадити і т. ін.

— Навіть процедура імпічменту нормативна і не є революцією. Цю процедуру вписано в Конституції України. І те, що вона не відрегульована окремими нормативами і не забезпечена механізмами реалізації, не означає, що вона революційна. Гадаю, вам слід було б поставити запитання дещо інакше: «Як ви збираєтеся будувати відносини з Президентом України?»

— То як їх будувати? Адже Президент, хоч би що про нього казали, — найвагоміша і найвпливовіша постать на політичній арені країни.

— Тому я й відповідаю на своє запитання. Я з Президентом працював, працюю і працюватиму тією мірою, якою я потрібний Україні. Я не бачу сьогодні великих суперечностей між тим, що виборчий процес піде на засадах платформи, сформованої групою політичних партій блоку Ющенка, інститутом Президента, передбаченим Конституцією, і людиною, котра сьогодні є Президентом, тобто Леонідом Кучмою. Річ у тім, що я розрізняю ці поняття: вибори парламенту й оцінку політичної ситуації Президентом України. Політичні сили можуть битися між собою, висувати свої програми, боротися за електорат, вирішувати свою долю, а президент залишається президентом. І те, якою мірою він симпатизує, критикує ту чи ту партію, — це, власне, і є політична позиція Президента.

— Але ж бо Президент сильно втрутився у перебіг виборчої кампанії тим, що заблокував її, наклавши вето на виборчий закон. Вас це не бентежить? Яке ваше бачення виборчого процесу?

— У питанні нормативного врегулювання виборчої кампанії шляхом прийняття закону про вибори Президент відіграє вирішальну роль, бо він підписує і вводить закони у дію. Але це сьогодні не є проблемою Президента, бо новий закон про вибори або взагалі не потрібно приймати під вибори кожної Верховної Ради, або його треба приймати на початку каденції парламенту, щоб знати, якими будуть наступні вибори, і готуватися до них. І тому тут ситуація така: це спроба перекласти відповідальність з хворої голови на здорову. До чого тут Президент, коли це Верховна Рада мала або прийняти новий закон ще 1998 року, або взагалі не приймати жодного, а залишити нині чинний, внісши до нього відповідні зміни.

— Ті, що їх ще 1998 року в результаті запиту Леоніда Кучми пропонував нинішньому парламенту Конституційний Суд?

— Цілком правильно. Тож тут немає проблеми. Всі люди прогнозували, що така ситуація буде. Мало того, міжнародна практика свідчить: якщо новий закон про вибори і приймають, то його приймають для формування парламенту через каденцію. А краще взагалі нічого не треба чіпати. Я завжди казав і повторюю тепер: найкраще законодавство — це стабільне законодавство. Що менше його змінюють, то воно ефективніше працює.

— І все-таки, повертаючися до початку нашої розмови, ви вірите в те, що в Україні можлива широка коаліція демократичних сил, спроможна змінити ситуацію в країні на краще? Наприклад, усунути протистояння між парламентом і Президентом?

— Якби я був перший день у політиці, то не робив би таких прогнозів. Але я в активній політиці з 1994 року, пережив за цей час усілякі ситуації і можу сказати сьогодні, що є дуже обгрунтовані пояснення, чому Президент у різних ситуаціях чинив так, як чинив, і чому так треба було чинити. Так само є пояснення того, що можна було чинити краще. І ніхто ніколи не казав, що Президент не допускав помилок. Він допускав їх, та він має право на помилку. Але принаймні його рішення — це завжди рух, а не тупцювання на місці. І тому якщо аналізувати перспективи, то я на сто відсотків переконаний, що сьогодні в Україні є всі шанси для створення коаліцій, підписання угод про взаємний ненапад між гілками влади, для формування більшості в парламенті, спроможному впливати на уряд.

— І чого для їх реалізації бракує?

— Починаючи з 1996 року, коли в Україні після прийняття Конституції було визначено її принципи, визначено для розв'язання геть не ті поточні проблеми. В тій ситуації потрібно було не вживати руйнівних дій політичними силами, які працювали за інерцією з 1990 року.

— Ви маєте на увазі вплив на політику та економіку так званих кланів, що формувалися на той час?

— Так, безумовно. Причому цей чинник безупинно посилювався новими негативними явищами: у результаті приватизації, розподілу майна і фінансових ресурсів з'явився банківський капітал, який потребував реалізації свого впливу на політику і почав на політику тиснути. Те, що 2001 рік є роком можливого перелому в цій тенденції, усім цілком очевидно. Але, з другого боку, Президент також аналізує розподіл векторів сил у державі. І він змушений зважати на всі вектори, які чинять цей тиск. І тому 2002 рік як рік виборів до парламенту дуже важливий. Результат цих виборів і покаже, якою мірою суспільство здатне абстрагуватися від тих бізнесових, банківських, економічних, промислових угруповань, що склалися за десять років. Кого вони оберуть, той і представлятиме їх у парламенті. Я не хочу і не буду характеризувати тих людей, які, можливо, проголосують, у тому числі й за мене. Це їх добра воля і їх позиція. Але це «замовлення» суспільства треба буде в парламенті виконувати і шукати ті засоби, ті компроміси, що об'єднають зал. Отож, окрім суб'єктивного чинника, який, безумовно, присутній в українській політиці, є ще й об'єктивні речі, від яких нікуди не подітися.

— Яким, на ваш погляд, має бути це замовлення суспільства? Що ви змінили б у житті України, в її владі, в суспільстві? Що потребує змін?

— Я зрозумів ваше запитання. Завжди був переконаний, що, починаючи з 1996 року, Україні була потрібна підтримка ліберальної ідеї. Тобто максимальної свободи людини. І мінімального контролю та диктату держави над ініціативою людини.

Розмовляв Володимир СКАЧКО.

! У номер

Якісні продукти — здоров'я нації

«Високий рівень підготовки кадрів — визначальний чинник якісних змін у харчовій та переробній промисловості», — вважає ректор ХДАТОХ Олександр ЧЕРЕВКО

Останніми роками харчова промисловість України змогла здолати кризове явище в економіці, розвиваючи власний виробничий потенціал. Підприємства середнього і малого бізнесу, здійснивши модернізацію виробництва, дійшли висновку щодо потреби використання вітчизняних технологій у харчовій та переробній промисловості, для освоєння яких потрібні майстри високої кваліфікації.

Підготовка фахівців у Харкові для організації громадського харчування та перероблення сільськогосподарської сировини має майже сторічну історію. Починалося все з комерційного імператорського училища, а нині це — Харківська державна академія технології та організації харчування.

Академія готує бакалаврів, фахівців і магістрів інженерно-механічного, інженерно-технологічного, товарознавчого, економічного, обліково-фінансового та менеджерського профілю за 15 спеціальностями, серед яких — обладнання переробних та харчових виробництв; технологія зберігання, консервування й переробки молока, а також фруктів та овочів. Для співробітників митної служби відкрито нову спеціальність — товарознавство і експертиза у митній справі. У планах академії — розпочати підготовку за спеціальностями «технологія перероблення м'яса» та «біотехнологія».

Останніми роками академія розширила свої територіальні кордони відкриттям факультетів у Херсоні та Миколаєві, а також навчально-консультативних пунктів у Севастополі й Дніпропетровську. Окрім того, вуз надає можливість здобути другу вищу освіту у Вищій школі підприємництва.

При академії відкрито ліцей для учнів 10—11 класів, випускники якого стають студентами академії.

Серед професорсько-викладацького колективу 36 докторів наук і понад 180 кандидатів наук. При академії працюють спеціалізовані вчені ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій.

Лише за останній рік у лабораторіях вузу було проведено дослідження з 68 наукових тем, серед яких — розроблення нових конкурентоспроможних технологій виробництва харчових продуктів для раціонального, лікувально-профілактичного та дитячого харчування. Отримано 38 патентів на винаходи. Триває робота із застосування кріодомішок до хлібобулочних, кондитерських виробів, досліджують фарбники мікробіологічного походження та способи посилення желюючих властивостей желатину. Технологію зі створення імітованих продуктів, що її розробили в лабораторіях академії, успішно запроваджують іспанські виробники рибних продуктів.

Для плідної роботи науково-дослідницького сектору академії діють випробувальний центр аналізу харчової та сільськогосподарської продукції та низка наукових лабораторій: медико-біологічних проблем технології харчових продуктів, технології та біохімії фітоконцентратів, біотехнологічних досліджень, сушіння харчових продуктів, ядерного магнітного резонансу, структурно-механічних і реологічних досліджень.

Найбільші підприємства Харківщини — ЗАТ «Харківська бісквітна фабрика» АТЗТ «Харківський жировий комбінат», ВАТ «Харківський м'ясокомбінат», а також фірми «Тайфун», «Рамон», «Каприджані», «Ізотерм», «Холодмаш» та багато інших, запроваджують досягнення наукових досліджень учених академії у виробництво.

Академія співробітничає з університетами та відомими фірмами Росії, США, країн Західної Європи, де студенти і науковці мають можливість стажуватися за напрямами своїх наукових досліджень.

І все-таки, на думку ректора академії Олександра Черевка, істотним недоліком є те, що на ринку успішно реалізують лише частину новітніх розробок академії через недостатнє вивчення потреб населення у новій продукції. Допомогти в цьому можуть керівники харчових та переробних підприємств, від зацікавлення і активних зусиль яких залежить не лише розвиток їх виробництв, а й забезпечення населення України високоякісними вітчизняними харчовими продуктами.

Катерина ТИШКУЛ.

Харків.

Тугий кримський вузол розв'язався. Зажевріло життя

До третьої річниці прийняття Конституції Автономної Республіки Крим

Обраному три з половиною років тому складові кримського парламенту належало розв'язати надзвичайно складний соціально-економічний, геополітичний та міжетнічний кримський вузол.

За тієї багатовекторності політичних переконань та різноплановості партійних установок депутатів, а я хочу нагадати, що зі 100 мандатів Верховної Ради АРК представникам Комуністичної партії України дісталося 32, Аграрній партії — 5, по 4 — Народно-демократичній та партії «Союз», по одному —Соціалістичній партії України та Партії економічного відродження. Та й решта, нібито безпартійні, депутати мали свої певні уподобання. Було цілком зрозуміло, що об'єднувальними засадами, а потім чинником, який регулює дії парламенту, республіканської виконавчої влади, всього кримського суспільства, мала стати нова Конституція Автономної Республіки Крим.

Автономії — 80, Конституції — три

Прийнята 21 жовтня 1998 року Конституція Автономної Республіки Крим відкрила багато, від часу заіржавілих, шлюзів для творчого життя кримчан, розставила на свої місця все те, що впродовж багатьох років лихоліть йшло шкереберть не лише в кримському домі, а й, за великим рахунком, і в усій державі. Вона припинила нескінченні суперечки щодо статусу автономії, розв'язала проблему її взаємовідносин з державою та органами місцевого самоврядування, врегулювала геополітичну проблему, яка багато років дамокловим мечем нависала над усіма нами.

Святкування третьої річниці Конституції Автономної Республіки Крим збігається з визначною датою в історії Кримської автономії. 80 років тому, 18 жовтня 1921 року, Голова ВЦВК Михайло Калінін та Голова Раднаркому РРФСР Володимир Ленін підписали спільну Постанову «Про Автономію Кримської Радянської Соціалістичної Республіки».

За 80 років багато води спливло. Відповідно до калейдоскопа історичних реалій не раз змінювався і статус півострова. Кримчани за час цих перипетій набули багатого досвіду, на підставі якого вони зробили порівняння і вирішили на референдумі 1991 року, що найприйнятніша і найнадійніша форма державного управління Криму — територіальна автономія.

Конструктивна частина депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим прагнула якомога швидше і сповна реалізувати можливості, що з'явилися з прийняттям Конституції.

Було визначено пріоритетні напрями діяльності Верховної Ради Автономної Республіки Крим. Серед них: удосконалення економічних відносин, питання власної бюджетної та податкової політики автономії, управління власністю республіки, розвиток і зміцнення міжрегіонального співробітництва, а також розвиток Криму як курорту, розв'язання земельних та екологічних проблем, реалізація конституційних прав кримчан у соціальній сфері, освіті, культурі, взаємодії з органами місцевого самоврядування.

З більш як 700 постанов та рішень, ухвалених Верховною Радою Автономної Республіки Крим за три з лишком роки, **469 було спрямовано на розвиток положень Конституції Автономної Республіки Крим.** Серед них такі «наріжні», як «Про першочергові заходи з реалізації Конституції Автономної Республіки Крим», «Про Програму облаштування та соціально-культурного розвитку депортованих громадян в Автономній Республіці Крим на 2000 рік, здійснювану коштом бюджету Автономної Республіки Крим», «Про Положення про порядок управління майном, що належить Автономній Республіці Крим або передано в її управління» тощо.

2000 року затвердженням на вересневому пленарному засіданні Верховної Ради Автономної Республіки Крим тексту гімну **завершилося створення власної символіки автономії.**

Здійснювана робота допомогла стабілізувати суспільно-політичну ситуацію на півострові, дала імпульс оновленню реального, а не декларованого окремими політичними силами, відродження економіки, і що особливо втішає, нерідко на вищому, такому, що відповідає найкращим зарубіжним зразкам, рівні.

Насамперед це помітно в Сімферополі — столиці республіки. Надзвичайно швидкими темпами було здійснено реконструкцію аеропорту «Сімферополь» та Сімферопольського залізничного вокзалу, оновилася головна площа столиці. Відремонтовано і технічно оновлено міські очисні споруди. Завершується реставрація Будинку кіно і площі Радянської, поновлено зведення сучасної будівлі для Республіканської бібліотеки імені І. Франка, реконструюють центральну автостанцію, цирк, змінюється на краще головні вулиці столиці — Пушкіна і Карла Маркса.

На особливу увагу заслуговує колектив ЗАТ «КримавтоГАЗ» на чолі з генеральним директором Анатолієм Лазаревим, який за неймовірно важких умов знайшов у собі сили і віднайшов кошти для того, щоб підприємство могло будуватися і розвиватися.

Очевидні результати є в Керчі, Євпаторії, Феодосії, інших містах та селищах автономії.

Серйозні зрушення відбулися в курортно-рекреаційній сфері. Зажевріло життя на багатьох підприємствах, які простоювали роками.

Реалізуючи конституційні повноваження, Крим уклав угоди про співробітництво з Москвою, низкою регіонів Російської Федерації та Республікою Білорусь. Привабливіші стали умови для вкладення в економіку автономії капіталу вітчизняних та зарубіжних інвесторів.

З пожвавленням економіки з'явилася можливість для погашення непомірних багаторічних боргів попередніх складів кримського парламенту та уряду працівникам бюджетної сфери.

З мертвої точки зрушено і проблему облаштування депортованих громадян. 2000 року, вперше за останнє десятиліття, на реалізацію спеціальної програми з її розв'язання з бюджету Автономної Республіки Крим було надано 12,0 млн. грн.

За неповні два роки вдалося телефонізувати 2150 квартир та будинків інвалідів та учасників Великої Вітчизняної війни.

Прийняття Конституції Автономної Республіки Крим започаткувало зміцнення взаємовідносин між регіоном та центром, що дало змогу продовжити газифікацію Східного Криму, зупинену більш як десять років тому.

Що заважало взяти гідний розбіг?

Чи могли бути результати нашої роботи кращі? Безперечно. Все, чого вдалося досягти, — лише дещиця того, що можна було зробити. Аналізуючи причини ситуації, що склалася, вважаю за потрібне зазначити головні.

По-перше, хоча минулі вибори і принесли серйозний успіх Компартії, а кількість її представників у Верховній Раді Автономної Республіки Крим значно зросла, порівняно з попереднім складом депутатів, ми **не здобули більшості, потрібної для ухвалення рішень, для проведення тієї політики, яку пропонували комуністи**. Отже, доки представники Компартії не матимуть у парламенті автономії більш як 51 голос, ми не можемо бути певні того, що наші пропозиції щодо захисту соціальних інтересів людей, а надто найвразливіших з них — дітей та старих — буде прийнято. Тож Компартія не може брати на себе ту відповідальність, яку зазвичай покладають на партію, яка перебуває при владі.

По-друге, чинна до серпня нинішнього року Рада міністрів, очолювана лідером кримського відділення НДП С. Куніциним, **уже через півроку після призначення розпочала робити спроби виходу з-під контролю Верховної Ради Автономної Республіки Крим.**

Стало можливим ухвалення по суті антисоціального бюджету Криму на 2001 рік, а також внесення не зовсім законних змін в бюджет 2000 року, щодо яких я змушений був публічно звернутися до прокурора Автономної Республіки Крим з проханням опротестувати ухвалене рішення.

Крім того, під час аналізу постанов і розпоряджень Ради міністрів автономії, здійснюваного після набрання чинності Конституцією Автономної Республіки Крим, на підставі статті 26 встановлено, що попередній уряд **за три роки ухвалив понад 200 документів з порушенням, часом грубим, чинного законодавства України та нормативно-правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим.**

По-третє, хоча в Криму ще до початку 1999 року здебільшого було придушено бандитизм, викрито провідні організовані злочинні угруповання, нам не вдалося домогтися цілковитого дотримання законності в усіх сферах громадського життя, подолати корупцію. За оцінками фахівців, **у тіньовій економіці держави** (а Крим — не виняток) перебуває в обігу від 50 до 70 відсотків капіталу, звідси той величезний, на жаль, із знаком «мінус» вплив, який вона має на процеси, що відбуваються.

Чимало цих коштів пустять на фінансування брудних технологій на майбутніх виборах.

По-четверте, ми не змогли домогтися, **щоб усі керівні пости** і в органах влади автономії, і на місцях **обіймали високопрофесійні, такі, що справді вболівають за справу, кадри.**

По-п'яте, нам недостатньо сприяв **зовнішній чинник**, бо набрання чинності Конституцією Автономної Республіки Крим дало шанс поліпшити ситуацію не лише в автономії.

Три роки, що минули, засвідчили: **від офіційного Києва багато в чому залежить наведення порядку на півострові,** та не всі державні посадовці це розуміють, а коли й розуміють, то не завжди бажають цього.

Ми, наприклад, не раз пропонували і Верховній Раді України, і Кабінетові Міністрів України привести положення багатьох законів та підзаконних актів, які приймали задово до ухвалення Конституції Автономної Республіки Крим, у відповідність з її положеннями, затвердженими Законом України від 23 грудня 1998 року № 350-XIV «Про затвердження Конституції Автономної Республіки Крим». Надсилали листи, вносили ці пропозиції на численних нарадах. Нарешті, **3 травня цього року, на мою пропозицію, ухвалено рішення про формування робочої групи з урегулювання правових проблем, що виникають під час реалізації повноважень Автономної Республіки Крим, за участю представників автономії. Ми свої пропозиції до Києва надіслали ще 18 травня, але на цьому поки що все й закінчилося.**

Водночас чимало суперечок і різних тлумачень спричиняють питання власності Автономної Республіки Крим, що, до речі, нерідко використовує Кабінет Міністрів України, а також засади формування республіканського бюджету. Одноканальний принцип формування бюджету Автономної Республіки Крим з відрахуванням чітко визначених сум на загальнодержавні потреби наполегливо заперечують не лише Мінфін України, а й, хоч як дивно, бюджетний комітет Верховної Ради України.

Великою мірою від офіційного Києва залежить протистояння між Верховною Радою та Радою міністрів автономії, що періодично виникає.

Здавалося б — усе просто: Раду міністрів формує Верховна Рада Автономної Республіки Крим, її утримання фінансується з республіканського бюджету, а отже, й підпорядковуватися вона має лише Верховній Раді автономії, за винятком питань, які делеговані, я наголошую, делеговані їй державою.

Державним чиновникам усіх рангів час зрозуміти, що **Крим вже давно не той, яким він був за часів Ю. Мєшкова. Від нього вже три роки (і це визначено Конституцією Автономної Республіки Крим) не виходить загроза суверенітетові та територіальній цілісності країни.**

Не бачити цього і не розуміти нині не можна!

Міжнаціональний мир — надзвичайно важливий чинник існування Криму

Зважаючи на історичні особливості Криму і відповідно до загальнокримського референдуму від 20 січня 1991 року, Законом України від 17 березня 1995 року «Про Автономну Республіку Крим», а також Конституцією України **Автономну Республіку Крим створено як територіальну автономію.** Принцип територіальної автономії покладено в основу Конституції Автономної Республіки Крим від 21 жовтня 1998 року.

Крім того, статтею 14 Конституції Автономної Республіки Крим закріплено основоположні положення про те, що **в Автономній Республіці Крим забезпечується збереження різноманіття культур,** які історично склалися на кримському півострові, створюються умови для їхнього рівноправного розвитку та взаємозбагачення.

Водночас Конституцією АРК **закріплено права кримчан на вивчення рідної мови та навчання рідною мовою в державних, республіканських та комунальних дитячих дошкільних та навчальних закладах.** По суті, Конституція АРК закріплює права на широку національно-культурну автономію.

Крім того, чимало треба зробити для нормалізації міжетнічних відносин на рівні держави. І передовсім слід розглянути питання про існування меджлісу кримських татар. Ця проблема не така невинна, як здається на перший погляд, адже створена меджлісомкурултаєм поза правовим полем вертикаль органів національного самоврядування, не контрольована державою, — ніщо інше, як кримськотатарська квазідержавність, тільки й чекає «особливого випадку», який може обернутися трагедією не лише для Криму. І розв'язання цієї проблеми не зводиться до того, щоб меджліс після багатьох років існування зареєструвався де-факто в органах юстиції. Питання в іншому: чи можлива взагалі ця реєстрація, чи є для цього правові підстави? А підстав, як видається, немає жодних, бо орган цей не визначено ні Конституцією України, ні іншими законами держави. У них не передбачено ні створення органів влади за етнократичним принципом, ні якихось особливих органів управління серед окремих етнічних груп населення, що діють паралельно з чинними органами влади.

Небезпека існування владної структури за національною ознакою подвійна.

Ось чому це головне і, мабуть, єдине нині питання, через яке Мустафа Джемілев та його прибічники «піддають анафемі» Голову Верховної Ради Автономної Республіки Крим, — не проблема Грача—Джемілева, а проблема держави.

Час відходити від політики подвійних стандартів, політики загравань, недомовок, підгравань. У світі чимало прикладів, які свідчать про те, що така політика до добра не доводить. Лише повсякденне незаперечне дотримання законів усіма сторонами процесу, насамперед самою державою, стане гарантією збереження миру й спокою в країні.

Без розв'язання цих проблем, зміцнення політичної платформи громадянського миру і міжнаціональної згоди не бачити Кримові економічної стабілізації. Вважаю, що для досягнення цієї мети **потрібно домагатися розробки на державному рівні послідовної, скоординованої та вивіреної Концепції національної політики України,** а також утворення урядової комісії з реалізації цієї концепції для підготовки щорічних планів заходів з регулювання національних і міжнаціональних відносин, забезпечення політичних та культурно-мовних прав усіх громадян України. **Потрібно також допомогти Верховній Раді України прийняти Державну програму соціально-економічної інтеграції в українське суспільство раніше депортованих осіб та їхніх нащадків.** На її основі Кабінет Міністрів України міг би щороку затверджувати плани, що спиралися б на можливості Державного бюджету України. З метою створення правових умов взаємодії держави та суспільства, для захисту національних інтересів громадян України, зокрема й депортованих осіб та їхніх нащадків, формування позитивної концепції самовизначення кримськотатарського народу в межах національно-культурної, а не національно-територіальної автономії конче **потрібен закон «Про національно-культурну автономію».**

Протягом усіх 15 років з початку масового переселення кримських татар з Узбекистану до Криму я проповідую чесну і відкриту національну політику. Я називаю себе кримським націоналістом, бо мені однаково близькі проблеми росіянина і караїма, українця і кримчака, кримського татарина і грека — людей всіх без винятку 110 націй і народностей, що мешкають у Криму.

Людям усіх національностей потрібні реальне плідне співробітництво, рівні гарантовані права і свободи, добросусідство, щастя народжувати дітей та онуків.

Майбутнє залежить від нас самих

Відзначаючи третю річницю Конституції Автономної Республіки Крим, ми всі маємо усвідомити, що доля Криму залежить від нас самих.

У кримчан з'явилася можливість вивести свою автономію з політичного й економічного глухого кута, в який її загнали горе-політики десять років тому. Та зроблено лише перші кроки. Тому основна, конкретна робота ще попереду.

Треба розвивати зроблений заділ на майбутнє. Подальше забезпечення громадсько-політичної стабільності, міжетнічного миру в Криму, зваженої національної політики — це наші головні завдання, які стануть базою для зростання економіки, забезпечать прихід інвестицій, будівництво мосту через Керченську протоку, першої в світі геліоаеробаричної електростанції, створення сучасної, яка відповідала б найсуворішим вимогам, інфраструктури курорту та туризму, спорудження готелів високого класу. Все це дасть змогу збільшити кількість робочих місць, поліпшити добробут кримчан і передовсім покинутих дітей та старих, відродити програму будівництва житла для тих, хто не може його купити.

Розв'язати ці завдання найближчими роками можна лише за умови, якщо певні сили і на півострові, і за його межами знову не повернуться до мракобісся, розпалювання протистояння між гілками влади. Успіх справи багато в чому залежить від того, кого буде обрано до Верховної Ради України, Верховної Ради автономії та органів місцевого самоврядування 31 березня 2002 року.

Сподіваюся, кримчани візьмуть до уваги, ретельно зважать те, що буде, образно кажучи, поставлено «на карту автономії», і зроблять правильний вибір.

Леонід ГРАЧ,
Голова Верховної Ради Автономної Республіки Крим, доктор історичних наук, професор.

Все, чого вдалося досягти, — лише дещиця того, що можна було зробити

Творчість наших читачів

Ворожнеча

Споконвіку день зміняє ніч,
І ніч стискає день безперестанно.
І їм ніколи не зустрітись віч-на-віч,
Бо їх з'їдає заздрість безталанна.

Із року в рік ведуть вони
Запальні дії ворожнечі.
І день у день, і ніч у ніч,
Аж до кривавої пожежі.

Як сонце зійде — ніч у тінь,
А день святкує перемогу.
Все добре, але річ у тім,
Що ввечері він зникне знову.

І так весь вік вони святкують те,
Чого нема. Бо завжди ніч у світлі буде.
Й доби без світла не бува!

Олександрія, 16 років.

Дніпропетровськ.

Фото з конверта

*Осінній падолист, а двірникам — роботи...
Але й перепочити треба.*

Фото Віктора ПОБЕДИНСЬКОГО.

Київ.

Запитуєте — відповідаємо

Для чого потрібні пенсіонерам посадкові квитки?

Під час чергового депутатського прийому до мене звернулися пенсіонери зі скаргою на те, що в електричках з них вимагають якісь посадкові квитки. І посилалися вони на рішення Верховної Ради. Я не зміг дати їм юридично обгрунтованої відповіді. Прошу редакцію «Голос України» допомогти мені розібратися в цьому питанні.

А. ШАМРАЙ, депутат районної ради.

Київ.

Відповідає перший заступник начальника Головного пасажирського управління Державної адміністрації залізничного транспорту України Володимир СЄРОВ:

— Для проїзду в електропоїздах пенсіонерам та іншим особам, які мають право на безплатний проїзд, потрібно придбати посадовий квиток. Такі квитки (талони) видають у приміських касах на підставі посвідчень на право безплатного проїзду. Такий порядок встановлено «Укрзалізницею» з метою ведення обліку всіх безоплатних перевезень.

Введений порядок не суперечить чинному законодавству. Постановою Кабінету Міністрів від 17 травня 1993 р. «Про безплатний проїзд пенсіонерів на транспорті загального користування» передбачено безплатний проїзд. Але тут не вказано, що проїзд здійснюється на підставі лише посвідчення.

Зрозумілі деякі невдоволення громадян таким порядком, але, враховуючи ситуацію, що склалася із безплатними перевезеннями у транспорті приміського сполучення, «Укрзалізниця» змушена була це зробити. На сьогодні доходи від приміського сполучення лише на 14,27 відсотка покривають витрати від цих перевезень. Компенсації такі мізерні, що практично не впливають на прибутковість приміських перевезень. «Укрзалізниця» досі не мала достовірних даних щодо фактичних перевезень пільгових категорій громадян.

Щоб визначити фактичні обсяги перевезень, які буде використано під час вирішення питання компенсацій, і було запроваджено придбання посадкових квитків. Можливо, з часом цей порядок і скасують, але нині він діє і його мають виконувати.

Вода камінь точить. А скарги...

Одиноку багатодітну матір рішенням суду виселили з гуртожитку училища, і тепер їй нема де голову прихилити...

За листом читача

Пригадую, як кілька років тому за листом багатодітної матері подалась я до одного з райцентрів з твердим наміром якщо не допомогти, то хоча б привернути увагу громадськості до бід матері п'ятьох дітей.

У своєму першому листі до редакції пані Тамара (прізвище й місто не зазначаю, ім'я змінила з етичних причин — читач далі зрозуміє, чому) скаржилась на те, що її, одиноку багатодітну матір, рішенням суду виселили з гуртожитку училища, і тепер їй нема де голову прихилити...

Поясню, що п. Тамара 1992 року разом із сином приїхала в Україну на постійне місце проживання з однієї з країн СНД. Жінка не приховувала, що мала гроші на придбання житла, але з відомих причин, як і в багатьох інших громадян колишнього Союзу, заощадження перетворилися на мізер. Тодішній міський голова, до якого звернулася п. Тамара, перейнявся проблемами її сім'ї і в порушення всіх інструкцій Міносвіти про учнівські гуртожитки допоміг поселитись їй із сином у кімнаті гуртожитку ПТУ. Щоправда, жінка там довго не прожила: замкнула кімнату і переселилася до рідної тітки у її власний будинок. За кімнату п. Тамара не платила і, коли за кілька років накопичився величенький борг, директор училища став справедливо вимагати, аби вона його погасила. І знову міський голова (тепер уже новий) іде назустріч п. Тамарі — знаходить спонсора серед місцевих підприємців, який гасить борг. Але жінка й надалі не з'являлася в гуртожитку роками, що спонукало директора училища до роздумів — чи потребує все-таки вона кімнати? Ситуацію ускладнило те, що жінка, добиваючись квартири, почала писати скарги в різні інстанції про незадовільні умови проживання для сім'ї в гуртожитку. Вони бумерангом ударили по її ж інтересах, бо в учнівських гуртожитках категорично заборонено поселяти сімейних. Різні комісії, які приїжджали розглядати ці скарги, доходили висновку не на користь п. Тамари. Директору училища за порушення інструкції дісталося, як то кажуть, на горіхи. Бо не всім учням ПТУ, більшість яких із малозабезпечених сімей, вистачало місць у гуртожитку і вони змушені були наймати куточки у приватному секторі.

Оскільки п. Тамара добровільно не звільняла кімнати (там були деякі її речі), то дирекція училища змушена була звернутися до суду, який задовольнив позов. Тим часом жінка продовжувала скаржитись у різні інстанції, мовляв, її незаконно виселили з кімнати. Писала навіть тоді, коли вищі судові інстанції залишили рішення районного суду чинним.

Пані Тамара, мешкаючи в будинку своєї тітки, народила ще чотирьох дітей. Їхній батько — її двоюрідний брат. Шлюб із ним не оформлений, хоча всі діти носять його «по батькові». Отож п. Тамара формально — одиначка. Її чоловік-брат проживає зі своєю сім'єю в одній хаті — батьківській. Листи десятками розходяться за різними адресами: і Президенту, і Верховній Раді, і Кабміну, і в місцеві органи влади. Вже кілька їх одержала і редакція нашої газети.

Якщо в першому співмешканець від імені п. Тамари вимагає розібратись із виселенням її з гуртожитку, то в наступному — скарга про те, що їй, доньці репресованого (що не підтверджено жодними документами), не дають українського громадянства.

З'ясувалося, що підстав для скарги не було, бо ще у травні нинішнього року пані Тамарі та її сину надано українське громадянство. Паспорт не видали через те, що жінка не подала у паспортний стіл своїх фотокарток, а також не вирішила питання прописки, хоча вже більш як вісім років живе у свекрухи. Отже, жінка сама створила собі проблему, розв'язання якої залежить лише від неї.

Пані Тамара якось призналася, що писатиме скарги і народжуватиме дітей доти, доки їй не виділять квартири, тобто діятиме за принципом «вода камінь точить».

Можна зрозуміти жінку, яка добивається житла для своєї сім'ї. Щоправда, свого часу міська влада виділила їй земельну ділянку під забудову, але через брак коштів роботи на ній практично не розпочинали. А квартири, схоже, доведеться їй довго чекати, бо в місті практично не ведеться житлове будівництво через нестачу коштів у бюджеті. Квартири ж у будинку для переселенців з чорнобильської зони — на жорсткому контролі, і міський голова, за всього свого бажання, не має права ними розпоряджатися. Та й у чергах, загальній та пільговій, перед п. Тамарою значаться сім'ї, в яких до десяти дітей, і обминути їх було б несправедливо і незаконно. А змусити міського голову порушити закон, хоч скільки і куди не писала б п. Тамара, ніхто (і наша газета в тому числі) не має права.

До слова, ще жодного разу міська влада не відмовила багатодітній матері в матеріальній допомозі, немає заборгованості і з виплатою на дітей.

Можна лише поспівчувати жінці в тому, що держава наша, на жаль, не така багата, щоб забезпечити гідне існування багатодітним сім'ям, пенсіонерам, немічним, надати всім житло.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Напишу вам і я

Світ збожеволів

Я шокований дивився 7—8 жовтня репортажі про початок бомбардувань в Афганістані. Жахи другої світової війни, здавалося, відійшли в далеке минуле, та на нещастя людей вони почали повторюватися. На місце оскаженілого маніяка Гітлера прийшла оскаженіла кліка Сполучених Штатів, яка уявила себе господарем не лише своєї країни, а й всього світу.

Для виправдання своїх дій пущено в хід стару, як світ, тезу про тероризм. Терор як явище завжди супроводжував життя людей в усіх проявах їхньої діяльності — в політиці, економіці, журналістиці. Та політики, які рвуться до влади, і до гегемонії в світі країни надали поняттю про тероризм нового значення. Тепер терористом став будь-хто не згодний з ними і будь-який борець за свою свободу та незалежність. Так було у фашистській Німеччині, так стало потім у Чечні, Палестині, в Афганістані та ін. Як і в фашистській Німеччині, для боротьби з так званими терористами відновлено інститут покарання заручників. У Чечні заручниками людей, причетних до терористів, стали ні в чому не винні десятки тисяч чеченців, що зігнані до концтаборів на території Інгушетії. Потім заручниками стали десятки тисяч сербів, яких знищували бомбами представники так званого вільного світу на чолі з США. Тепер заручниками став волелюбний народ Афганістану, безжалісно знищуваний американськими бомбами та ракетами.

Більшого святенництва й лицемірства важко собі уявити, коли народові, який стирають з лиця землі, поруч з бомбами скидають також посилки на прожиття.

В. ЯЦИЙ, ваш передплатник і читач.

Дніпропетровськ.

Покинуті батьками і державою

Постійно бачу і чую, як якийсь черговий спонсор вкладає гроші у нову передачу, виставку тощо. Добре, що культура розвивається. Але погано, що занепадає інше. Варто озирнутися навкруги, і ми побачимо безліч дітей, котрі тиняються по підвалах і в 10—12 років не вміють читати і писати. Сиріт в Україні надто багато і мало хто може назвати їх точну кількість. Батьки цих дітей позбавлені прав за аморальний спосіб життя, за алкоголізм та наркоманію. А страждають діти. Можливо, вони розумні і хочуть вчитися. Та й просто нормально жити, як живуть інші. Але...

Я — пенсіонерка і виховую одну з таких дівчат. Їй одинадцять років і за весь цей час вона навчалася лише півроку. Проте чудово читає, співає, вміє рахувати. Дивлячись на неї, у мене серце обливається кров'ю. Я зверталася до пані Карпачової з проханням допомогти таким дітям, але жодної реакції досі немає. Можливо, хтось все-таки зверне увагу на цих знедолених дітей, покинутих не тільки батьками, а й державою.

Поліна РУДИНСЬКА.

Червоноград Львівської області.

Десять років прозорості

Маю загальний стаж роботи понад сорок років. Останнє десятиріччя працював у райоб'єднанні «Сільгосптехніка». Тривалий час був переможцем соціалістичних та інших змагань, неодноразово мій портрет висів на дошці пошани. У папці зберігаю купу дипломів, грамот, медалей та подяк. Все, що заробив за ці роки. І яке було моє здивування, коли знайомій, котра подзвонила на мою колишню роботу, відповіли, що такого не знають.

Виходить — десять років мене не помічали, наче я прозорий. Сумно і гірко...

Микола СЕРЕДЮК.

Гайсин Вінницької області.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Три дні із життя Куп’янська

Тенденції

Із відряджень я частенько повертаюся під враженням. Власне, маленькі відкриття, зроблені в регіонах, є тим стимулом, який не дає засиджуватися в кабінеті й кличе в дорогу.
Нещодавно приїхав з Куп’янська. І ось, що мене

приємно здивувало...

Друге за кількістю населення і промисловим потенціалом місто в області — один із п’яти центрів країни, що має повний комплекс переробних підприємств. Сюди свого часу сільські виробники звозили на переробку буквально все вирощене: молоко і м’ясо, зерно і овочі, сировину для виробництва пива і комбікормів. Не той тепер Куп’янськ.

Та не можна не порадіти за акціонерів молочно-консервного комбінату (КМК), котрі стабільно працюють, нарощують обсяги, створюють нові робочі місця. Тут не знають, що таке невиплата зарплати, стверджує керівник ЗАТ Олександр Радченко. Це він зумів переконати акціонерів відмовитися від дивідендів і вкласти кошти в розвиток підприємства, яке в місті одне, на жаль, з небагатьох успішних. Саме завдяки таким заводам, як КМК, упевнено констатує міський голова Михайло Римський, учителі й лікарі регулярно отримують підвищену зарплату, Куп’янськ нині в основному готовий до зими і міська влада робить усе можливе для полегшення життя найменш захищених верств населення.

Проте коштів у бюджеті катастрофічно бракує, тож керівники із вдячністю приймають допомогу куп’янчан. Серед них — не хтозна які забезпечені, але свідомі батьки, котрі виконали різноманітні роботи в школах на 400(!) тисяч гривень.

Свій посильний внесок в оздоровлення городян робить і добродійна організація «Куп’янська лікарняна каса», установчі збори якої відбулися в день мого перебування в місті. Тепер добровільні пожертвування підуть на лікування членів організації і не лише. Також на них закуплять медпрепарати й оновлять обладнання. Витрачання коштів контролюватимуть самі благодійники.

Що ще приємно здивувало? Дедалі активніша молодь, про яку захоплено розповідав Михайло Римський; прагматичний інтерес підприємців, що посилюється, до затишного й чистого містечка — тут уже не постає питання, кому віддати (продати) порожні приміщення. Як наслідок появи «нових українців» — відкриття підприємств (з початку року — 15), створення робочих місць, виробництво ліквідної продукції та послуг.

Та найбільший оптимізм вселяє діяльність ВАТ «Куп’янський цукрокомбінат», що поновилася. Адже це не лише стабільні надходження до бюджету, а й робота куп’янчан та сільських виробників буряків.

...засмутило

З робочими місцями тут щонайгостріша проблема, яка породжує інші — уже для правоохоронних органів. У Куп’янську — 12 тисяч безробітних, рівень безробіття на 5% вищий за середній по Україні. Та ось парадокс: за твердженнями міського голови, для багатьох статус такого, що нічого не робить, значно привабливіший за статус робітника.

— Не кожен погоджується йти, скажімо, в комунальну службу, якщо допомога з безробіття становить від 45 до кількох сотень гривень, — каже Михайло Римський. — Чи варто дивуватися, що плинність кадрів у нас найбільша в області?!

Сотням куп’янчан, схоже, збиранням склотари та металобрухту займатися престижніше, ніж «гнути спину» на колись найбільшому в Союзі ливарному заводі. Не випадково до його паркана по периметру «присмокталося» 15(!) пунктів прийому металобрухту. До того ж лише одна «п’явка» має ліцензію на цю діяльність.

— Незабаром доля КЛЗ має вирішитися в господарському суді, — розповідає управляючий санацією Дмитро Лущик. — Але, не чекаючи визнання велета банкрутом, ми попрохали уряд надати кредит для виплати зарплати (6,5 млн. грн.) і компенсацій (2 млн. грн.). Паралельно розглядаємо пропозиції інвесторів, та готових вкласти гроші в реанімування виробництва поки що немає. Ясно одне: в ліпшому разі з усіх цехів залишиться один — решту (три) ліквідують.

Зрозумілий тепер інтерес «металошукачів» до унікального підприємства з його тисячами тонн обладнання? На нинішньому етапі боротьбу з розкрадачами в місцевій прокуратурі та міліції вважають неперспективною. А як жити 14 тисячам колишніх ливарників (стільки працювало на КЛЗ, тепер — близько 500), викинутим за ворота? А їхнім дітям й онукам?

Чи не в їхній безвиході та безпросвітному існуванні причина дедалі більшої кількості випадків суїциду (з початку року близько 30 випадків), наркоманії (в суді розглянуто понад 50 кримінальних справ, проте майже всі наркоділки уникли відповідальності). Чи треба казати, які небезпечні й ті, хто торгує смертельним зіллям, і ті, хто його вживає? Не казати — волати треба!

...Під час мого перебування в Куп’янську городяни ще були в шоку від трагедії родини Лідії Т. Про те, що з нею трапилося, я вирішив дізнатися безпосередньо у начальника міськрайвідділу міліції Валерія Гури.

— Її син, наркоман з багаторічним стажем, який має низку захворювань, убив саму Лідію Григорівну, її доньку й онука, — розповідає Валерій Анатолійович. — Ми не раз пропонували осліпленій любов’ю матері відправити Володимира на лікування. Вона, всіляко виправдовуючи сина, доводила, що йому з нею буде краще...

...Того дня з Греції до сина й матері приїхала Ілона. Знаючи, що сестра має гроші, зібрані на навчання 13-річного Стасика, Володимир зажадав розщедритися. Та відмовила. Брат помстився їй та близьким уночі... А наступні п’ять(!) днів нелюд, переступаючи через убитих, відповідав на телефонні дзвінки, приймав гостей, пояснюючи відсутність родичів від’їздом у село... на похорони.

...спричинило нерозуміння

Насамперед те, що моїх колег з міської районної газети «Вісник Куп’янщини» та телерадіокомпанії переведено на чотиригодинний робочий день, а засновники ЗМІ — міськрада, райрада та райдержадміністрація — заборгували колективу 17 тисяч гривень зарплати. А працюють газетники й телевізійники, як то кажуть, від ідеї до заходу сонця. Як усі творчі люди, незважаючи на час і часто-густо на інтереси родини. Треба визнати: борг утворився не за нинішнього керівництва міста й району, проте, як заявили Михайло Римський і голова райдержадміністрації Сергій Радьков, розв’язувати проблему доведеться їм. І не лише напередодні парламентських виборів, а й надалі, доки залишатимуться при владі. Заради справедливості зазначу: міськрада надала цим ЗМІ суми, які в дев’ять разів перевищують заплановані бюджетом. А ось районна влада... Та й цей співзасновник, хочеться вірити, не забариться і дотримає слова, даного колективу редакції на спільній зустрічі...

А як у Куп’янську виконують не лише обіцянки, а й закони?

На жаль, за три дні не вдалося дослідити цю проблему достеменно. Тож і від висновків утримаюся. Скажу лише, що багато хто з куп’янчан законами нехтує, що засвідчує неабияка кількість крадіжок, випадків хуліганства і... умисних убивств. Це — головні злодіяння, що їх здійснюють у місті, як стверджував під час нашої зустрічі міськрайпрокурор Олександр Шуба. А на запитання щодо корупційних діянь, за кількістю яких Україна ледь не попереду планети всієї, Олександр Вікторович відповів у тому сенсі, що такі, безперечно, є, проте він не пригадує такого випадку, який був би гідний уваги столичного журналіста. І він, до речі, не лукавив, бо, зізнаюся, до Куп’янська я поїхав за листами «корупціонерів», викритими місцевими пінкертонами з УБЕЗ. Та про їхнє завзяття, сумлінність та успіхи — іншим разом.

Тепер про те, що спричинило обурення і нерозуміння.

Автор статті «Самосуд по-куп’янськи» в липні ц. р. розповідав про жорстоке побиття двох хлопців Ігорем Коваленком. Його півроку тому, лише через п’ять років після самосуду (тричі прокуратура припиняла справу), суд визнав винним і засудив до двох років позбавлення волі умовно з випробувальним терміном на один рік.

Не цитуватиму Коваленка, котрий кидав після публікації образи й погрози на адресу автора й постраждалих при свідках. Зазначу лише, що ну справжній чоловік, котрий покалічив одного з неповнолітніх до такої міри, що його визнали непридатним до служби у війську (а готував він себе у десантники), апелював до обласного суду, доводячи, що покарання суворе. За нього, що геть не здивувало після стількох років тяганини й бажання виправдати злісного правопорушника, замовив слівце в. о. міжрайонного прокурора В. Кравченко. Він надіслав до Харківського облсуду апеляцію, в якій (вчитайтеся!) є такі умовиводи: «...суд не взяв до уваги, що дії підсудного були спрямовані на затримання... осіб, які здійснили 29.05.96 р. зіткнення мотоцикла, на якому їхали, з автомобілем Коваленка, що стояв біля гаража, тобто осіб, котрі скоїли ДТП. За таких обставин відсутній мотив хуліганства і об’єктивний бік злочину...»

Дивний у Куп’янську суд, чи не так? Таких «аргументів» не взяв до уваги. Та ще незрозуміліші в цьому контексті дії мого сумського знайомого, на очах якого збили сина. Замість того, щоб покалічити, а то й убити п’яного водія, він, наздогнавши його, викликав міліцію. І пальцем не торкнувши. Вчився б у Коваленка, який, завдаючи «ударів з особливим зухвальством, винятковим цинізмом», на думку прокурора, мав на це право.

Бийте, виходить, не відходячи від каси. Кажете, недоторканність особистості гарантовано законом? А плювати!..

Не все гаразд у Куп’янську із захистом прав людини. Тут мені раз по раз повідомляли нові й нові відомості про беззаконня, шукали зустрічі зі мною зневажені й зганьблені місцевими правоохоронними органами. Напишуть, до чого я закликаю, й після цієї публікації.

Зокрема, чекаю на листа від батька двох дітей, котрий народився, вивчився, відслужив у війську, на жоден день не залишав меж батьківщини, та й досі(!) не визнаного громадянином України. Слово «нерозуміння» щодо цієї ситуації надто м’яке...

...А такого свавілля у славному Куп’янську, на мою думку, могло б і не бути, коли б у прокуратурі, суді й СБУ працювали члени родини Черкасових. Займаючи аж ніяк не комірчини і сидячи не на табуретках, вони домагаються відчутних результатів на довіреній їм ділянці роботи. Зокрема, Черкасов-старший очолює УБОЗ, його син — УБЕЗ (у міськрайвідділі міліції), дружина — управління юстиції, а її донька — паспортне відділення МРВВС. Така родинність, кажуть куп’янчани, зміцнює правопорядок.

Хто в цьому сумнівається?

Іван ІЛЛЯШ.

Київ — Куп’янськ — Київ.

Оголошення

Український центр хотіли підпалити

У неділю о третій годині ночі в центрі Москви двоє невідомих у масках кинули на ганок Українського культурного центру пляшку із запалювальною сумішшю. Виникла пожежа. Її погасили охоронці, міліція та пожежники, які швидко приїхали.

Будинкові завдано шкоди, з людей ніхто, на щастя, не постраждав. Вранці у неділю сліди пожежі залишалися, попри те, що хтось старанно намагався відчистити сходинки та стіни від кіптяви й гару. Злочинці розкидали листівки, в яких вказувалося, що це акція помсти за загибель російського літака Ту-154 над Чорним морем, збитого українською ракетою. Терористи погрожували помститися українцям і особисто Леоніду Кучмі.

Офіційна реакція на теракт у центрі Москви і російської, і української сторони більш ніж дивна. В усякому разі, всі російські чиновники та міліціонери, українські дипломати в Москві відмовлялися не лише коментувати факт підпалу, а й повідомити про нього кореспондентові «ГУ».

Враховуючи, що Володимир Путін у цей час перебував у далекому Шанхаї і підписував документ величезного світового значення про боротьбу зі світовим тероризмом, а трохи раніше оголосив наступний рік «роком України», можна припустити, що було дано офіційну команду на замовчування факту тероризму проти офіційного представництва дружньої Москві держави.

Мало того: у російській столиці достатньо жовтих газет, радіостанцій, телевізійних програм, які посмакували б цю нетривіальну подію, але, за дивним збігом обставин, до них ця інформація також не дійшла.

Важко класифікувати дії екстремістів. Можна назвати цю акцію вандалізмом. Адже Український культурний центр — окраса старого Арбату, серця російської столиці. Будинок центру, як відомо, дуже довго реставрувався — майже п'ять років. Скандали та судові тяжби з приводу бюджетних грошей, що невідомо куди зникли, тривають і досі.

Та враховуючи, що невідомі розкидали листівки з погрозами на адресу Леоніда Кучми помститися Україні за збитий літак, підпал не що інше, як насильницька дія, супроводжувана погрозами. Іншими словами, міжнародні правові норми кваліфікують це як тероризм.

У Москві достатньо політиків, керівників різних наукових центрів, відомих журналістів і просто обивателів, які, м'яко кажучи, не дуже люблять Україну та українців. Антиукраїнська істерія й шовінізм, як правило, жорстко прив'язані до якихось інформаційних приводів. Активізація українофобії мала місце під час підписання багатостраждального Договору про дружбу і співробітництво між Україною й Росією, під час поділу ЧФ, суперечок навколо територіальної приналежності Криму й Севастополя.

Вважати, що підпал Українського культурного центру — звичайне хуліганство, було б великою наївністю для людей, які серйозно намагаються нормалізувати російсько-українські міждержавні відносини. Причини підпалу Українського центру в Москві — лише верхівка айсберга проблем, пов'язаних з непрофесіоналізмом і некомпетентністю чиновників з адміністрації Президента та українського МЗС. Високопоставлений російський дипломат, який побажав залишитися неназваним, заявив кореспондентові «ГУ» в Москві, що «незалежно від того, винні українські військові у катастрофі російського літака чи ні, реакція офіційного Києва мала б бути зовсім іншою. Треба було негайно приносити вибачення і співчуття як офіційній Москві, так і сім'ям та близьким загиблих людей. Та Київ досі з'ясовує, хто правий, а хто винуватий».

Світлана ФІЛІМОНОВА.

Москва.

* * *

Учора Міністерство закордонних справ України висловило занепокоєння з приводу московського інциденту. Як зазначено в коментарі прес-служби МЗС, українська сторона сподівається, що «ініціаторів та виконавців злочинної витівки буде оперативно знайдено і притягнено до відповідальності». «Виходимо також з того, що російська сторона вживе відповідних заходів для запобігання в майбутньому таким провокаціям», — наголошено в документі.

Борги в обмін на СОТ

(Початок на 1-й стор.).

Погашення українського боргу стало найрезонанснішим питанням під час зустрічі Яна Кавана з Анатолієм Зленком. Згідно з Ямбірськими угодами, Україна мала погасити цей борг газопостачанням ще до кінця минулого року, однак жодного кубометра газу, за свідченням пана Кавана, до Чехії поставлено не було і на сьогодні його сума становить приблизно 220 млн. доларів. Чеський міністр заявив: якщо борг не буде сплачено найближчим часом, то Чехія не лише не сприятиме вступу України до Світової організації торгівлі, а навпаки —повідомить представникам СОТ про те, як Україна виконує свої обіцянки. Українська сторона вже розробила схему погашення боргу, за якою Україна поставить Чехії не 720 млн. кубометрів газу, а 520. Решту суми буде оплачено товарами. Чеська сторона розглядає цей варіант.

Ще одним проблематичним питанням у відносинах між Чехією та Україною залишається товарообіг. Починаючи з 1999 року пасивне сальдо Чеської Республіки неухильно зростає, і це негативно відбивається на економічних відносинах між двома державами.

Що стосується політичного співробітництва, то Ян Каван попросив Україну підтримати Чехію на виборах голови 57-ї сесії Генеральної асамблеї ООН. Крім того, багато уваги сторони приділили обговоренню проблем Вишеградської групи, а саме — визаченню кордонів країн-членів.

Україна та Чехія підтримали програму проти тероризму. Анатолій Зленко сказав: «Сучасна ситуація вимагає рішучих дій усієї світової спільноти проти міжнародного тероризму».

Результатом візиту став Договір між міністерствами закордонних справ України та Чехії. Та взаємні обіцянки покращити стосунки між двома державами.

Тетяна ПАСОВА.

Скоро на фронт

Ні, наказ про вступ Бундесверу у війну проти талібів ще не пролунав, але рішення вже прийнято. І хоча минулої п'ятниці в Бельгії на зустрічі глав урядів, міністрів закордонних справ, фінансів та юстиції країн — учасниць Європейського союзу йшлося про готовність співтовариства до міжнародної спільної роботи в боротьбі з тероризмом узагалі і про встановлення порядку в Афганістані після повалення влади Талібану зокрема, перші особи Франції, Німеччини і Великої Британії знайшли можливість «усамітнитися».

Деталі їхньої зустрічі не оприлюднено, оскільки обговорювано справи воєнні, та головне відомо: ці держави запропонували США «живу» воєнну допомогу. Для Німеччини це означає, що 6 тисяч солдатів Бундесверу і ще 2 тисячі «профі» з елітарного угруповання муситимуть вирушити на Східний фронт. Слід, однак, зазначити, що цих неприємних слів — війна, фронт — тут намагаються уникати. Хтось називає те, що відбувається в Афганістані, конфліктом, хтось — надзвичайною подією. Але дедалі частіше на екрані телевізора з'являються репортажі з центру «конфлікту»: не тільки зруйновані дощенту рештки житлових будинків в афганських містах, а й справжні поранені — діти, старі люди, просто мешканці, в яких досі ніхто не впізнав талібів.

Але ж яке благородне завдання було поставлено поперваx: покарати зло. Багатьом здавалося, що американські і британські крилаті ракети вразять лише позиції талібів і бази підготовки терористів. Мовляв, у тих розумниківамериканців такі супутники, які відрізнять мирних мешканців від озброєних «калашниковими» прибічників бен Ладена. Довелося вже вкотре переконатися, що куля — дура. Але от обирає вона переважно невинуватих.

Та й караючим неспокійно. Бо якщо існує фронт, значить є й тил, де завжди можна сподіватися удару ворога. На цей випадок, а також у разі стихійного лиха або національної катастрофи, в Німеччині впроваджено систему супутникового зв'язку, котра дає змогу протягом 20 секунд передати попередження службам охорони порядку і населенню. За цей час інформація надійде до 700 різних точок країни. Вартість проекту — 500 тисяч марок.

Слід сказати, що з цієї інформації вже скористалися... торговці: у магазинах з'явилися протигази. Незвичайний для мирного часу товар має попит. А надто в людей старшого покоління, котрі ще не забули, в яких випадках його застосовують...

Цими днями німецька поліція особливо пильна. Патрулі на вулицях частіше перевіряють документи у перехожих, затримують підозрілих. Можна зрозуміти такі запобіжні заходи, бо серед фанатиків, які захопили літаки в Америці, були молоді освічені араби — студенти німецьких університетів. Один із них, Саїд Бахайї, навіть громадянин Німеччини.

Останнім часом постала нова проблема: страх перед ураженням бактеріями, котрі можна посилати у звичайному поштовому конверті. Поштових службовців терміново навчають розпізнавати такі «листи», а в засобах масової інформації триває роз'яснювальна робота: що робити у таких випадках. Нещодавно один дотепний громадянин надіслав своїм недоброзичливим сусідам конверти, куди поклав по кілька грамів... звичайного прального порошку. Це спричинило неабиякий переполох. «Жартівник» украй перелякався і з'явився до поліції з повинною. Здається, йому тепер не до жартів...

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

Хроніка. Факти. Події

■ Київ

Наші авіалінії поновлюють поліс

Авіакомпанія «Міжнародні авіалінії України» (МАУ) відновила страхування на випадок війни, викрадення літака та за асоційованими ризиками, піднявши ціну за квитки на п'ять американських доларів.

Як відомо, з 23.59 за Грінвічем 24 вересня цього року всі страхові компанії світу відмовилися кредитувати авіалінії за цими ризиками, мотивуючи це трагічними подіями, які сталися 11 вересня у США. Проте МАУ поновила страхування на випадок війни, викрадення літака та за асоційованими ризиками вже 25 вересня з 00.00 годин. Незважаючи на те, що ринок знизив рівень страхування з 750 до 50 доларів США, «Міжнародні авіалінії України» підтвердили агентству «Інтерфакс-Україна» рішення покрити різницю власним коштом. Однак з 1 жовтня це обійдеться пасажирам на п'ять доларів дорожче.

■ Токіо

Підтримка триватиме

Розпочався візит до Японії української делегації на чолі з віце-прем'єр-міністром Володимиром Семиноженком. Як повідомили «ГУ» з нашого посольства, у Токіо урядовці провели переговори з міністром освіти, культури, спорту, науки і технологій пані Ацуко Тояма. Обговорювали широке коло питань двосторонньої співпраці в гуманітарній сфері. Почесний президент Національного фонду «Україна — дітям» Людмила Кучма висловила глибоку вдячність українського народу за багаторічну безкорисну допомогу цієї країни в ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, зокрема в лікуванні постраждалого від радіації населення, насамперед дітей. У рамках програми японського уряду «Офіційна допомога розвитку» Київський спеціалізований дитячій лікарні «Охматдит» на безоплатній основі поставляється медичне обладнання на загальну суму близько семи мільйонів доларів США. Японське обладнання, що встановлюється спеціалістами корпорації «Сумітомо», дасть змогу оновити базові медично-діагностичні функції однієї з провідних медичних установ України.

У бесіді наголошувалося також на значній підтримці, яку надає сьогодні Японія Україні у сфері культури. Зокрема, за останні роки в рамках культурних грантів японського уряду Національній філармонії поставлено повний комплект найсучасніших музичних інструментів, Національному музею історії України передано аудіовізуальне обладнання. Наступного року таку апаратуру одержить Національний академічний драматичний театр імені Івана Франка.

■ Вашингтон

Рамадан — не аргумент

Держсекретар США Колін Пауелл заявив, що в американських інтересах завершити війну в Афганістані до настання зими, але рішення про продовження чи призупинення воєнних дій у період священного для мусульман місяця Рамадан буде продиктовано військовими, а не дипломатичними міркуваннями. Тим часом джерела в Пентагоні вперше підтвердили факт проведення минулої п'ятниці американськими підрозділами спецпризначення бойової операції на півдні Афганістану, в якій брало участь майже 200 осіб.

■ Ісламабад

Прикордонників закидають камінням

На офіційно закритому афгано-пакистанському кордоні збирається дедалі більше біженців. За словами пакистанських прикордонників, на КПП у Шамані кордон намагаються перейти від 10 до 15 тисяч афганців. Біженці, які втратили надію перетнути кордон, закидають прикордонників камінням.

***На знімку:** афганські хлопчиська риються в контейнері зі сміттям у Пешаварі в пошуках їжі.*

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

Вродив гектар, та малий навар

(Початок на 1-й стор.).

За даними головного управління з питань рослинництва Житомирської облдержадміністрації, найактивніше копають солодкі корені в Попільнянському, Ружинському та Андрушівському районах. У Новоград-Волинському та Житомирському районах бурякові «жнива» просуваються повільно — через недостатню кількість та зношеність збиральної техніки. У Держдепартаменті харчової промисловості з цього приводу висловили навіть занепокоєння: у загальнодержавному масштабі «збирання може затягнутися до грудня».

Ще одна несолодка проблема, яка боляче зачіпає інтереси селян — надлишок цукру на внутрішньому ринку. І нинішнього року Верховна Рада прислухалася до вимог бізнесових структур та дозволила ввезення на пільгових умовах 260 тисяч тонн цукру-сирцю тростинного. Тепер склади «тріщать» від солодкої продукції. Аби уникнути демпінгу на внутрішньому ринку, зробити працю аграріїв для них вигідною, урядовою постановою заборонено продавати цукор дешевше як по 2 гривні 37 копійок за кілограм. Але у економіки своє правило: зважаючи на надлишок, охочих купувати цукор навіть за мінімальною ціною небагато. Тепер Держдепартамент харчової промисловості шукає екстрені шляхи розв'язання проблеми. З метою стабілізації цін там запропонували викупити 350—400 тисяч тонн цукру до держрезерву.

От і виходить: народні обранці дали можливість «наваритися» комерційним структурам, а протекціонізм залишається красивою передвиборчою декларацією.

Галина КВІТКА.

На знімках: *цукрові «жнива» у Мовчанівці Ружинського району Житомирської області, як і скрізь, — нелегка справа.*

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

АКБ «Народний Банк»

Ліцензія НБУ № 144 від 25 липня 2000 року

Звіт про прибутки та збитки КБ на 1 жовтня 2001 року Форма N2.01 16 "НАРОДНИЙ БАНК" Київ

Символ	Стаття доходів	Усього
	Доходи	**553994151**
60	Процентні доходи	465031430
601	Процентні доходи за коштами, розміщеними в інших банках	75918333
602	Процентні доходи за кредитами суб'єктам господарської діяльності	345074262
604	Процентні доходи за кредитами фізичним особам	42323518
605	Процентні доходи за цінними паперами	917893
609	Інші процентні доходи	797424
61	Комісійні доходи	76463339
610	Комісійні доходи за операціями з банками	58248
611	Комісійні доходи за операціями з клієнтами	76405091
62	Результат від торгових операцій	4416009
63	Інші банківські операційні доходи	6576887
639	Інші банківські операційні доходи	6576887
6397	Штрафи, пені, що отримані за банк. операціями	3428740
64	Інші небанківські операційні доходи	1506486
649	Інші небанківські операційні доходи	1506486
	Витрати	546712532
70	Процентні витрати	96668318
701	Процентні витрати за коштами, отриманими від інших банків	56287413
702	Процентні витрати за коштами до запитання суб'єктів господарської діяльності	27750282
704	Процентні витрати за коштами фізичних осіб	12630623
71	Комісійні витрати	15907773
710	Комісійні витрати	15907773
73	Інші банківські операційні витрати	123995599
739	Інші банківські операційні витрати	123995599
7397	Штрафи,пені, що сплачені за банк.операціями	1021100
74	Інші небанківські операційні витрати	252585098
740	Витрати на утримання персоналу	120033402
7400	Основна і додаткова заробітна плата	91590922
7401	Внески на державне соціальне страхування	28442480
74011	з них: збір на соц.страхув. на випадок безробіття	1625657
741	Сплата податків та інших обов'язкових платежів, крім податку на прибуток	4349639
7411	Податок на землю	1457860
7419	Сплата інших податків та обов'язкових платежів, крім податку на прибуток	2891779
742	Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів	54276617
7420	Витрати на утримання власних основних засобів та нематеріальних активів	18559845
7421	Витрати на утримання орендованих основних засобів та нематеріальних активів	1807714
7423	Амортизація	33909058
743	Інші експлуатаційні витрати	28688237
744	Витрати на телекомунікації	13097079
745	Супутні небанківскої операційні витрати	5889999
749	Інші небанківські операційні витрати	26250125
7497	Штрафи,пені, сплачені за госп.операціями	664618
77	Відрахування в резерви та спис. безнадійних активів	56199411
770	Відрахування у резерви	46610351
772	Відрахування в резерви під сумнівну	9589060
	Прибуток (збиток) до сплати податку	8637952
79	Податок на прибуток	1356333
	Чистий прибуток (збиток)	**7281619**

Зведений балансовий звіт КБ на 1 жовтня 2001 року Форма N11.03 "НАРОДНИЙ БАНК" Київ

Статті балансу	На початок 2001р.	На 01–10–2001р.
АКТИВИ	**4198325605**	**5536955728**
Готівкові кошти	99581636	93783753
Банківські метали	0	0
Дорожні та інші чеки	0	0
Кошти в НБУ	68616479	137526656
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	5908084	4937933
у т.ч. цінні папери, емітовані НБУ	0	0
Резерв під знецінення казначейських ЦП	0	3129401
Нетто: казначейські цінні папери та цінні папери, емітовані НБУ	5908084	1808532
Кошти в інших банках	1650046047	1640627971
Резерв під заборгованість інших банків	42500000	64830
Нетто: кошти в інших банках	1607546047	1640563141
Цінні папери в портфелі банку на продаж	0	0
Резерв під знецінення ЦП на продаж	0	0
Нетто: цінні папери в портфелі банку на продаж	0	0
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції	8229000	8229000
Резерв під знецінення ЦП на інвестиції	1000	1000
Нетто: цінні папери на інвестиції	8228000	8228000
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	1163289773	2307218940
Резерв під кредити та фінансовий лізинг (оренду), які надані клієнтам	92587104	178364076
Нетто: кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	1070702669	2128854864
Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	0	0
Основні засоби та нематеріальні активи	1100045277	1493783208
Зношення основних засобів та нематеріальних активів	51391816	84072260
Нетто: основні засоби та нематеріальні активи	1048653461	1409710948
Нараховані доходи до отримання	6083539	41978431
Резерви під сумнівну заборгованість за нарахованими доходами	0	9589060
Нетто: нараховані доходи до отримання	6083539	32389371
Інші активи	283005690	84090463
Резерви під можливі втрати за дебіторською та сумнівною дебіторською заборгованістю банку	0	0
Нетто: інші активи	283005690	84090463
СУКУПНІ АКТИВИ	**4198325605**	**5536955728**
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	**1537632449**	**2868980953**
Кошти банків	30840800	360371
Депозити та кредити банків, у т.ч. кредити, отримані від НБУ	700000000	1880000000
	0	0
Кошти клієнтів	805283169	974567038
Інші депозити	0	0
Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
Кредити,отримані від міжнародних фінансових організацій	0	0
Субординована заборгованість	0	0
Нараховані витрати до сплати	376873	9531838
Інші зобов'язання	1131607	4521706
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	**1537632449**	**2868980953**
КАПІТАЛ	**2660693156**	**2667974775**
Статутний капітал	2032108840	2032108840
Зареєстрований статутний капітал банку	2800000000	2800000000
Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	767891160	767891160
Нетто: сплачений зареєстрований статутний капітал банку	2032108840	2032108840
Капіталізовані дивіденди	0	0
Викуплені власні акції	0	0
Результат минулих років	26645924	26645924
Прибуток минулого року, що очікує затвердження	0	3370177
Збитки минулого року, що очікують затвердження	0	0
Емісійні різниці	0	0
Загальні резерви	586233843	598568215
Результат поточного року	15704549	7281619
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ	**2660693156**	**2667974775**
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ	**4198325605**	**5536955728**
Активи-пасиви (має бути 0)	0	0
Активи NN 380,390,391,392	151881935	376976466
Пасиви NN 380,390,391,392	151881935	376976466
Доходи NN 608,618,638,648	14499447	51372892
Витрати NN 708,718,738,748	14499447	51372892
Різниця (має бути 0)	0	0

Голова Правління **Сметюхов Д.А.**

Головний бухгалтер **Хоменко Л.Г.**

Фінансова звітність АТ «ІНДУСТРІАЛЬНО-ЕКСПОРТНИЙ БАНК»

за третій квартал 2001 року

Індекс БАНК

Ліцензія НБУ №99 від 28.02.2001 р. 01034, м. Київ, вул. О. Гончара, 41

Звіт про прибутки та збитки АТ «ІНДЕКС-БАНК»

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	на 01.10.01	на 01.01.01
1,1	Процентні доходи	14 550	11 804
1.2	Процентні витрати	-10 750	-8 643
1	**Чистий процентний дохід**	**3 800**	**3 161**
2.1	Комісійні доходи	2 804	3 193
2.2	Комісійні витрати	-396	-787
2	**Чистий комісійний дохід**	**2 408**	**2 406**
3	Дивідендний дохід	0	0
4	Чистий торговельний дохід	831	1 379
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	124
6	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7	Інший операційний дохід	73	529
8	**Операційний дохід**	**7 112**	**7 599**
9	Загальноадміністративні витрати	-3 929	-4 090
10	Витрати на персонал	-3 539	-1 461
11	**Прибуток від операцій**	**–356**	**2 048**
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	1 016	-753
13	**Прибуток до оподаткування**	**660**	**1 295**
14	Податок на прибуток	-55	-293
15	**Прибуток після оподаткування**	**605**	**1 002**
16	Непередбачені доходи/витрати	0	0
17	**Чистий прибуток/збиток банку**	**605**	**1 002**

Балансовий звіт АТ «ІНДЕКС-БАНК»

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	на 01.10.01	на 01.01.01
	АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	20 557	5 639
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	0	0
3	Кошти в інших банках	29 588	38 401
4	Цінні папери на продаж	4 323	3 874
5	Кредити та заборгованість клієнтів	120 573	85 672
6	Інвестиційні цінні папери	700	0
7	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	0	0
8	Основні засоби та нематеріальні активи	10 572	11 579
9	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	0	0
10	Нараховані доходи до отримання	1 085	1 188
11	Інші активи	12 663	7 190
12	**Усього активів**	**200 061**	**153 543**
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків	39 083	89 476
14	Кошти клієнтів	116 857	24 033
15	Інші депозити	2 486	3 121
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	151	3 388
17	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів	0	0
18	Нараховані витрати до сплати	488	317
19	Інші зобов'язання	12 653	8 970
20	**Усього зобов'язань**	**171 718**	**129 305**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
21	Статутний капітал	20 000	16 500
22	Капіталізовані дивіденди	0	0
23	Акції, що викуплені в акціонерів	0	0
24	Емісійні різниці	0	0
25	Резерви	6 202	33
26	Переоцінка основних засобів	0	6 119
27	Нерозподілений прибуток	2 141	1 586
28	**Усього власного капіталу**	**28 343**	**24 238**
29	**Усього пасивів**	**200 061**	**153 543**

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ АБ "МЕТАЛУРГ" ЗА 9 МІСЯЦІВ 2001 РОКУ

ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ ТА ЗБИТКИ ЗА 9 МІСЯЦІВ 2001 РОКУФ

Рядок	Найменування статті	Звітний період	На початок року в тис. грн.
1.1	Процентний доход	22420	28446
1.2	Процентні витрати	(5354)	(7829)
1	Чистий процентний доход	17066	20617
2.1	Комісійний доход	6418	6146
2.2	Комісійні витрати	(587)	(595)
2	Чистий комісійний доход	5831	5551
3	Дивідендний доход	1	24
4	Чистий торговельний доход	(198)	(418)
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	2	9
7	Інший операційний доход	85	96
8	Операційний доход	22787	25879
9	Загальноадміністративні витрати	(6433)	(8205)
10	Витрати на персонал	(7271)	(8386)
11	Прибуток від операцій	9083	9288
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(1687)	2176
13	Прибуток до оподаткування	7396	11464
14	Податок на прибуток	(2236)	(2921)
15	Прибуток після оподаткування	5160	8543
16	Непередбачені доходи/витрати	0	(1)
17	Чистий прибуток/збиток банку	5160	8542

БАЛАНСОВИЙ ЗВІТ ЗА 9 МІСЯЦІВ 2001 РОКУ

Рядок	Найменування статті	Звітний період	На початок року в тис. грн.
	АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	15315	14571
2	Казначейські та інші ЦП, що рефінансуються НБУ, та ЦП, емітовані НБУ	0	2000
3	Кошти в інших банках	20928	8662
4	Цінні папери на продаж	2196	834
5	Кредити та заборгованість клієнтів	88514	68997
6	Інвестиційні цінні папери	916	0
7	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	292	9
8	Основні засоби та нематеріальні активи	6178	6349
10	Нараховані доходи до отримання	1322	1731
11	Інші активи	2998	770
12	**УСЬОГО АКТИВІВ**	**138659**	**103923**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків	5945	8
14	Кошти клієнтів	63674	47671
15	Інші депозити	0	0
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
18	Нараховані витрати до сплати	780	163
19	Інші зобов'язання	5983	717
20	**УСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ**	**76382**	**48559**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
21	Статутний капітал	9851	11624
22	Капіталізовані дивіденди	0	0
23	Акції, викуплені в акціонерів	(163)	(2463)
24	Емісійні різниці	1684	450
25	Резерви	3404	3232
26	Переоцінка основних засобів, нематеріальних активів	311	333
27	Нерозподілений прибуток	47190	42188
28	**УСЬОГО ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ**	**62277**	**55364**
29	**УСЬОГО ПАСИВІВ**	**138659**	**103923**

Звіт про прибутки та збитки по АБ "АвтоЗАЗбанк" (консолідований)

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	За 9 місяців 2001 року	За 2000 рік
1.1	Процентний дохід	18977	10746
1.2	Процентні витрати	(5938)	(8595)
1	Чистий процентний дохід	13039	2151
2.1	Комісійний дохід	3925	3951
2.2	Комісійні витрати	(235)	(410)
2	Чистий комісійний дохід	3690	3541
3	Дивідендний дохід	-	-
4	Чистий торговельний дохід	260	440
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	-	583
6	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	-	-
7	Інший операційний дохід	(309)	148
8	Операційний дохід	16680	6863
9	Загальноадміністративні витрати	(3111)	(4576)
10	Витрати на персонал	(3909)	(1778)
11	Прибуток від операцій	9660	509
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(2156)	(448)
13	Прибуток до оподаткування	7504	957
14	Податок на прибуток	-	(402)
15	Прибуток після оподаткування	7504	555
16	Непередбачені доходи/витрати	1	25
17	Чистий прибуток/ збиток банку	7505	580

Голова правління **Пащенко П.О.**

Головний бухгалтер **Шведов О.А.**

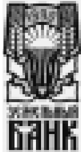
Балансовий звіт по АБ "АвтоЗАЗбанк (консолідований)

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	01.10.2001р.	01.01.2001р.
	АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	12375	5923
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	-	-
3	Кошти в інших банках	7918	18970
4	Цінні папери на продаж	3538	5248
5	Кредити та заборгованість клієнтів	71265	22267
6	Інвестиційні цінні папери	12591	5172
7	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	-	-
8	Основні засоби та нематеріальні активи	13782	13698
9	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	-	-
10	Нараховані доходи до отримання	1966	620
11	Інші активи	3127	7461
12	**Усього активів**	126562	79359
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків	4800	8141
14	Кошти клієнтів	88069	43384
15	Інші депозити	-	-
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	125	145
17	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів	-	-
18	Нараховані витрати до сплати	476	277
19	Інші зобов`язання	792	2599
20	**Усього зобов`язань**	94262	54546
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
21	Статутний капітал	14102	14102
22	Капіталізовані дивіденди	-	-
23	Акції, що викуплені в акціонерів	(25)	(8)
24	Емісійні різниці	-	-
25	Резерви	1030	1001
26	Переоцінка основних засобів	2178	2183
27	Нерозподілений прибуток	15015	7535
28	**Усього власного капіталу**	32300	24813
29	**Усього пасивів**	126562	79359

Голова правління **Пащенко П.О.**

Головний бухгалтер **Шведов О.А.**

Харківський акціонерний комерційний ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК
БАЛАНСОВИЙ ЗВІТ на 01 жовтня 2001 р.

(тис.грн.)

Статті балансу	Станом на 01.10.01 р	Станом на 01.01.01 р.
АКТИВИ	52388	32362
Готівкові кошти	875	213
Кошти в НБУ	3281	3924
Кошти в інших банках	4796	7690
Резерв під заборгованість інших банків	60	111
Нетто: кошти в інших банках	4736	7579
Цінні папери в портфелі банку на продаж	5229	660
Резерв під знецінення ЦП на продаж	117	21
Нетто: цінних паперів в портфелі банку на продаж	5112	640
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції	1756	4476
Резерв під знецінення ЦП на інвестиції	175	182
Нетто: цінних паперів на інвестиції	1581	4293
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	31948	15207
Резерв під кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	564	340
Нетто: кредитів та фінансового лізингу (оренда), які надані клієнтам	31385	14867
Основні засоби та нематеріальні активи	1057	441
Зношення основних засобів та нематеріальних активів	446	236
Нетто: основні засоби та нематеріальні активи	610	206
Нараховані доходи до отримання	475`	126
Резерви під сумнівну заборгованість за нарахованими доходами	55	
Нетто: нараховані доходи до отримання	421	126
Інші активи	4386	513
Нетто: інші активи	4386	513
СУКУПНІ АКТИВИ	52388	32362
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	32939	14913
Депозити та кредити банків	3200	2100
Кошти клієнтів	22786	11598
Субординована заборгованість	5700	700
Нараховані витрати до сплати	194	130
Інші зобов'язання	1059	384
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	32939	14913
КАПІТАЛ	19449	17449
Статутний капітал	15000	13603
Зареєстрований статутний капітал банку	15000	15000
Нетто: сплачений зареєстрований статутний капітал банку	15000	14000
Результат минулих років	1160	727
Емісійні різниці	2295	2295
Загальні резерви	355	303
Результат поточного року	640	522
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ	19449	17449
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ	52388	32362

Звіт про прибутки та збитки на 01 жовтня 2001 року

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	Станом на 01.10.01 р.	Станом на 01.01.01 р.
1.1.	Процентний дохід	3593	3881
1.2.	Процентні витрати	-1875	-2187
1.	Чистий процентний дохід	1718	1694
2.1.	Комісійний дохід	1076	1258
2.2.	Комісійні витрати	-48	-25
2.	Чистий комісійний дохід	1028	1233
3.	Дивідендний дохід	0	25
4.	Чистий торговельний дохід	109	77
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6.	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7.	Інший операційний дохід	10	1
8.	Операційний дохід	2865	3007
9.	Загальноадміністративні витрати	-960	-994
10.	Витрати на персонал	-619	-618
11.	Прибуток від операцій	1289	1395
12.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-410	-411
13.	Прибуток до оподаткування	879	984
14.	Податок на прибуток	-236	-463
15.	Прибуток після оподаткування	643	522
16.	Непередбачені доходи/витрати	-3	0
17.	Чистий прибуток/збиток банку	640	522

Зведений балансовий звіт АКБ «Базис» на 1 жовтня 2001 року

(тис.грн.)

Статті балансу	На 01-01-2001р.	На 01-10-2001р.
АКТИВИ	84642.3	110279.4
Готівкові кошти	782.2	1258.6
Кошти в НБУ	18642.0	6976.9
Кошти в інших банках	26877.2	15695.9
Резерв під заборгованість інших банків	-489.1	-289.9
Цінні папери в портфелі банку на продаж	2374.1	0.0
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції	4.1	339.2
Резерв під знецінення ЦП на інвестиції	-4.1	-4.1
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	25572.6	71613.9
Резерв під кредити та фінансовий лізинг (оренду), які надані клієнтам	-1914.7	-3444.8
Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	11.0	11.0
Основні засоби та нематеріальні активи	9461.3	12485.3
Зношення основних засобів та нематеріальних активів	-467.5	-832.2
Нараховані доходи до отримання	43.8	601.1
Резерви під сумнівну заборгованість за нарахованими доходами	0.0	-15.2
Інші активи	3757.8	5932.4
Резерви під можливі втрати за дебіторсь кою та сумнівною дебіторською заборгованістю банку	-8.3	-48.7
СУКУПНІ АКТИВИ	84642.3	110279.4
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	69363.1	92422.2
Депозити та кредити банків	0.0	3000.0
Кошти клієнтів	62788.6	81229.4
Інші депозити	0.4	0.4
Боргові цінні папери, емітовані банком	18.3	0.0
Субординована заборгованість	6000.0	7500.0
Нараховані витрати до сплати	0.0	85.3
Інші зобов'язання	555.8	607.1
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	69363.1	92422.2
КАПІТАЛ	15279.2	17857.2
Статутний капітал ний капітал банку	7500.0	10000.0
Викуплені власні акції	0.0	-27.7
Результат минулих років	1115.1	1417.1
Загальні резерви	3862.1	3862.1
Результат поточного року	2802.0	2605.7
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ	15279.2	17857.2
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ	84642.3	110279.4
Активи-пасиви (має бути 0)	0.0	0.0

Звіт про прибутки та збитки АКБ «Базис», м. Харків на 1 жовтня 2001 року

(тис.грн.)

Стаття доходів	Усього
Доходи	13775.7
Процентні доходи	10907.0
Комісійні доходи	2604.6
Результат від торговельних операцій	173.0
Інші банківські операційні доходи	90.8
Інші небанківські операційні доходи	0.3
Витрати	11170.0
Процентні витрати	2318.0
Комісійні витрати	74.0
Інші банківські операційні витрати	2681.7
Інші небанківські операційні витрати	3519.5
Відрахування в резерви та списання безнадійних активів	1407.9
Податок на прибуток	1168.9
Чистий прибуток (збиток)	2605.7

Голова Правління **В.Г. Корсунська**
Головний бухгалтер **І.В. Сєнічкіна**

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ. вул. Б. Хмельницького, 44-б) порушив справу № 24/587-б про банкрутство ДП зі 100% іноземними інвестиціями «Ноксіс Холдінг» (м. Київ, вул. Новокостянтинівська, 8, п/р 26008289051002 в РЦ КБ «Приватбанк», МФО 320649, ЗКПО 25270657).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Мельниченко Олега Володимировича (ліцензія № 429 від 18.04.2000 р.), тел. 228-97-60.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Товариство з обмеженою відповідальністю **«Проект-Менеджмент Бізнес Консалтінг»** код ЄДРПОУ 31089005, зареєстроване Печерською районною державною адміністрацією, повідомляє про втрату печатки. Втрачену печатку вважати недійсною. Контактний телефон 245-48-57, або (050) 312-88-81.

Повідомлення про збільшення статутного фонду ВАТ «УкрНДІпластмаш».

ВАТ «УкрНДІпластмаш» 03113, м. Київ, вул. І. Шевцова, 1, тел. (044) 446-20-08 повідомляє:

Згідно з Положенням про порядок збільшення (зменшення) розміру статутного фонду акціонерного товариства, затвердженого рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 16.10.2000 р. № 158 (0753-00) і рішенням правління ВАТ від 29.08.2001 р. статутний фонд ВАТ «УкрНДІпластмаш» збільшується на суму, що не перевищує його 1/3, за рахунок реінвестиції дивідендів.

Загальна сума випуску простих іменних акцій 10595,5 грн., номінальна вартість акції 0,05 грн.

Термін початку приймання заяв від акціонерів — з дня публікації, термін закінчення — 20 календарних днів.

До уваги акціонерів ВАТ «Галнафтогаз»

8 грудня 2001 року о 10.00 за адресою: м. Львів, вул. Коцюбинського,13, відбудуться загальні збори акціонерів ВАТ «Галнафтогаз».

Порядок денний:

1. Про внесення змін до статуту ВАТ «Галнафтогаз».

Реєстрація учасників зборів буде здійснюватися з 9.00 до 9.55 за місцем проведення зборів.

Пропозиції акціонерів щодо доповнення порядку денного зборів приймаються не пізніше, як за 30 днів до дня їх проведення.

Телефон для довідок: (0322) 97-14-91.

Правління Товариства.

Фінансова звітність АК «Промекономбанк»

83062, пр. Ленінський, 4 Ліцензія НБУ № 182 від 31.05.2000р.

Балансовий звіт

(тис.грн)

Статті балансу	На початок року 01-01-2001р.	Усього на 01-10-2001р.
АКТИВИ	79 478	99 852
Готівкові кошти	809	1 160
Банківські метали	0	0
Дорожні та інші чеки	0	16
Кошти в НБУ	2 076	1 830
Кошти в інших банках	35 270	48 439
Резерв під заборгованість інших банків	993	1 494
Нетто: кошти в інших банках	34 277	46 945
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції	906	400
Резерв під знецінення ЦП на інвестиції	901	411
Нетто: цінні папери на інвестиції	5	-11
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	40 602	50 507
Резерв під кредити та фінансовий лізинг (оренду), які надані клієнтам	4 056	6 313
Нетто: кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	36 546	44 194
Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	0	0
Основні засоби та нематеріальні активи	1 684	2 819
Зношення основних засобів та нематеріальних активів	349	866
Нетто: основні засоби та нематеріальні активи	1 335	1 953
Нараховані доходи до отримання	1 690	947
Резерви під сумнівну заборгованість за нарахованими доходами	0	23
Нетто: нараховані доходи до отримання	1 690	923
Інші активи	2 739	2 842
Нетто: інші активи	2 739	2 842
СУКУПНІ АКТИВИ	79 478	99 852
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	56 350	75 444
Кошти банків	11 296	10 855
Депозити та кредити банків	17 228	28 858
у т.ч. кредити, отримані від НБУ	0	0
Кошти клієнтів	9 110	29 788
інші депозити	2 161	0
Боргові цінні папери, емітовані банком	10 102	0
Кредити,отримані від міжнародних фінансових організацій	0	0
Субординована заборгованість	5 163	5 065
Нараховані витрати до сплати	1 235	554
Інші зобов'язання	55	324
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	56 350	75 444
КАПІТАЛ	23 128	24 407
Статутний капітал	20 179	21 381
Зареєстрований статутний капітал банку	21 700	21 700
Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0
Нетто: сплачений зареєстрований статутний капітал банку	21 700	21 700
Капіталізовані дивіденди	0	0
Викуплені власні акції	1 521	319
Результат минулих років	98	98
Загальні резерви	606	2 850
Результат поточного року	2 244	77
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ	23 128	24 407
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ	79 478	99 852

Звіт про прибутки та збитки

Доходи	12586
Процентні доходи	10188
Комісійні доходи	2080
Результат від торговельних операцій	217
Інші банківські операційні доходи	6
Інші небанківські операційні доходи	2
Зменшення резервів	93
Витрати	12509
Процентні витрати	6364
Комісійні витрати	496
Інші банківські операційні витрати	400
Інші небанківські операційні витрати31	2558
Відрахування в резерви	2344
Прибуток (збиток) до сплати податку	424
Податок на прибуток	347
Чистий прибуток (збиток) (6-7)	77

Голова Правління **Боровик В.М.**
Головний бухгалтер **Марінченко Л.О.**

Балансовий звіт на 01 жовтня 2001 року
320371 «Український капітал»

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	01.10.01.	01.01.01
	Активи		
1	Кошти та залишки в НБУ	6951	10764
3	Кошти в інших банках	17960	15692
5	Кредити та заборгованість клієнтів	44395	23139
6	Інвестиційні цінні папери	0	4
8	Основні засоби та нематеріальні активи	7248	7267
10	Нараховані доходи до отримання	386	263
11	Інші активи	948	653
12	**Усього активів**	77887	57782
	Зобов'язання		
13	Кошти банків	3537	4612
14	Кошти клієнтів	46056	28710
18	Нараховані витрати до сплати	49	28
19	Інші зобов'язання	9455	6243
20	**Усього зобов'язань**	59097	39593
	Власний капітал		
21	Статутний капітал	14285	14285
25	Резерви	474	352
26	Переоцінка основних засобів	2629	2629
27	Нерозподілений прибуток	229	229
	Результат поточного року	1173	694
28	**Усьогоо власного капіталу**	18791	18189
	Усього пасивів	77887	57782

Голова Правління **Гаврилюк В. Ю.**
Головний бухгалтер **Школьна М. В.**

Звіт про прибутки та збитки на 01 жовтня 2001 р.
320371 «Український капітал»

(тис. грн.)

Рядок:	Найменування статті	01.10.2001 р.	01.01.2001 р.
1.1	Процентний дохід	4819	5936
1.2	Процентні витрати	(-1966)	(-2459)
1.	Чистий процентний дохід	2853	3477
2.1	Комісійний дохід	1240	1748
2.2	Комісійні витрати	(-161)	(-266)
2.	Чистий комісійний дохід	1079	1482
4.	Чистий торговельний дохід	485	774
7.	Інший операційний дохід	100	160
8.	Операційний дохід	4517	5893
9.	Загальноадміністративні витрати	(-1645)	(-1986)
10.	Витрати на персонал	(-1171)	(-1056)
11.	Прибуток від операцій	1702	2851
12.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(-201)	(-1554)
13.	Прибуток до оподаткування	1501	1297
14.	Податок на прибуток	(-328)	(-603)
15.	Прибуток після оподаткування	1173	694
17.	Чистий прибуток/збиток банку	1173	694

Голова правління **Гаврилюк В. Ю.**
Головний бухгалтер **Школьна М. В.**

Звіт про прибутки та збитки КБ на 1 жовтня 2001 року Форма N2.КБ 328209 "ПІВДЕННИЙ" Одеса

(коп.)

Символ	Стаття доходів	Усього
	Доходи	8335241447
60	Процентні доходи	6322784380
601	Процентні доходи за коштами, розміщеними в інших банках	218968007
602	Процентні доходи за кредитами суб'єктам господарської діяльності	5902383907
604	Процентні доходи за кредитами фізичним особам	80941333
605	Процентні доходи за цінними паперами	119696827
609	Інші процентні доходи	794306
61	Комісійні доходи	1710532798
610	Комісійні доходи за операціями з банками	60582470
611	Комісійні доходи за операціями з клієнтами	1649950328
62	Результат від торговельних операцій	283917766
63	Інші банківські операційні доходи	12357117
630	Дивідентний доход	32183
639	Інші банківські операційні доходи	12324934
6397	Штрафи,пені,що отримані за банк. операціями	2884695
64	Інші небанківські операційні доходи	188143
649	Інші небанківські операційні доходи	188143
67	Повернення списаних активів	5461243
671	Повернення списаних активів	5461243
	Витрати	7811009394
70	Процентні витрати	3373077323
700	Процентні витрати за коштами, отриманими від НБУ	1461710
701	Процентні витрати за коштами, отриманими від інших банків	1250183432
702	Процентні витрати за коштами до запитання суб'єктів господарської діяльності	1050291496
704	Процентні витрати за коштами фізичних осіб	877103219
705	Процентні витрати за цінними паперами власного боргу	33274468
709	Інші процентні витрати	160762998
71	Комісійні витрати	99531648
710	Комісійні витрати	99531648
73	Інші банківські операційні витрати	161524428
739	Інші банківські операційні витрати	161524428
7397	Штрафи,пені, що сплачені за банк.операціями	732358
74	Інші небанківські операційні витрати	2012838499
740	Витрати на утримання персоналу	582245444
7400	Основна і додаткова заробітна плата	406013939
7401	Внески на державне соціальне страхування	150096693
74011	з них: збір на соц.страхув. на випадок безробіття	8464479
7403	Матеріальна допомога та ін. соц. виплати	25233112
741	Сплата податків та інших обов'язкових платежів крім податку на прибуток	101076777
7410	Податок на додану вартість	66436200
7411	Податок на землю	645628
7419	Сплата інших податків та обов'язкових платежів крім податку на прибуток	33994949
742	Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів	225886519
7420	Витрати на утримання власних основних засобів та нематеріальних активів	50818240
7421	Витрати на утримання орендованих основних засобів та нематеріальних активів	6224173
7423	Амортизація	168844106
743	Інші експлутаційні витрати	180489368
744	Витрати на телекомунікацію	233602876
745	Супутні небанківські операційні витрати	152129868
749	Інші небанківські операційні витрати	537407647
7497	Штрафи,пені, що сплачені за госп.операціями	17
77	Відрахування в резерви та списання безнадійних активів --------------------	2049797472
770	Відрахування у резерви	2049797472
78	Непередбачені витрати	9512403
	Прибуток (збиток) до сплати податку	628959674
79	Податок на прибуток	104727621
	Чистий прибуток (збиток)	524232053

Голова Правління — **Мороховський В.В.**

Головний Бухгалтер — **Ковальонок Л.В.**

Зведений балансовий звіт банку (з даних 02 файлу) на 1 жовтня 2001 року Форма N11.КБ 328209 "ПІВДЕННИЙ" Одеса

(коп.та сота частка од.валют)

Статті балансу	На початок року 01-01-2001р.	Усього 01-10-2001р.	Резиденти НВ	Резиденти ВКВ	Резиденти НКВ	Нерезиденти НВ	Нерезиденти ВКВ	Нерезиденти НКВ
АКТИВИ	34071169099	50079844542	29424831379	19688767097	51050466	0	822845697	92349903
Готівкові кошти	1616692578	1070104733	493424046	568140717	8539970	0	0	0
Банківські метали	0	0	0	0	0	0	0	0
Дорожні та інші чеки	73187235	17481661	0	17481661	0	0	0	0
Кошти в НБУ	2771324039	3189030367	3189030367	0	0	0	0	0
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, а цінні папери, емітовані НБУ	0	0	0	0	0	0	0	0
у т.ч. цінні папери, емітовані НБУ	0	0	0	0	0	0	0	0
Резерв під знецінення казначейських ЦП	0	0	0	0	0	0	0	0
Нетто: казначейські цінні папери та цінні папери, емітовані НБУ	0	0	0	0	0	0	0	0
Кошти в інших банках	3950812599	5478924050	3790132	4560607421	0	0	822176594	92349903
Резерв під заборгованість інших банків	55649941	30841620	0	30841620	0	0	0	0
Нетто: кошти в інших банках	3895162658	5448082430	3790132	4529765801	0	0	822176594	92349903
Цінні папери в портфелі банку на продаж	904165086	633160115	633160115	0	0	0	0	0
Резерв під знецінення ЦП на продаж	66710593	165617391	165617391	0	0	0	0	0
Нетто: цінні папери в портфелі банку на продаж	837454493	467542724	467542724	0	0	0	0	0
Цінні папери в портфелі банку на інвестицію	1018147127	358126778	357457675	0	0	0	669103	0
Резерв під знецінення ЦП на інвестицію	13407675	13407675	13407675	0	0	0	0	0
Нетто: цінні папери на інвестицію	1004739452	344719103	344050000	0	0	0	669103	0
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані кліїнтам	23170695333	38977445593	22804346623	16124353649	48745321	0	0	0
Резерв під кредити та фінансовий лізинг (оренду), які надані кліїнтам	2614615593	4261623020	2295240403	1958465077	7917540	0	0	0
Нетто: кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані кліїнтам	20556079740	34715822573	20509106220	14165888572	40827781	0	0	0
Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірних установ	148000	148000	148000	0	0	0	0	0
Основні засоби та нематеріальні активи	1333956401	2484314471	2484314471	0	0	0	0	0
Зношення основних засобів та немате- ріальних активів	283300851	444597033	444597033	0	0	0	0	0
Нетто: основні засоби та нематеріальні активи	1050655550	2039717438	2039717438	0	0	0	0	0
Нараховані доходи до отримання	382504360	849547847	528474363	319390769	1682715	0	0	0
Резерви під сумнівну заборгованість за за нарохованими доходами	0	0	0	0	0	0	0	0
Нетто: нараховані доходи до отримання	382504360	849547847	528474363	319390769	1682715	0	0	0
Інші активи	1977312678	2061974745	1965923220	96051525	0	0	0	0
Резерви під можливі втрати за дебіторською та сумнівною дебіторською заборгованістю банку	94091684	124327079	116375131	7951948	0	0	0	0
Нетто: інші активи	1883220994	1937647666	1849548089	88099577	0	0	0	0
СУКУПНІ АКТИВИ	34071169099	50079844542	29424831379	19688767097	51050466	0	822845697	92349903
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	31285516097	45769959487	25997964393	12644143466	69841603	19577678	7038432347	0
Кошти банків	3073304713	1574816594	0	15198206	3451315	268720	1555898353	0
Депозити та кредити банків	5643942500	7362685985	7048365600	0	0	0	314320385	0
у т.ч. кредити, отримані від НБУ	0	711365600	711365600	0	0	0	0	0
Кошти клієнтів	20537234373	35109437103 1	8661259663	12393988978	51781911	19186352	3983220199	0
Інші депозити	313842375	221141130	58800000	162341130	0	0	0	0
Боргові цінні папери, емітовані банком	309666178	700000	700000	0	0	0	0	0
Кредити,отримані від міжнародних фінан-сових організацій	0	0	0	0	0	0	0	0
Субординована заборгованість	1141245000	1119594000	0	0	0	0	1119594000	0
Нараховані витрати до сплати	158232392	289116530	158212840	65381674	0	122606	65399410	0
Інші зобов'язання	108048566	92468145	70626290	7233478	14608377	0	0	0
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	31285516097	45769959487	25997964393	12644143466	69841603	19577678	7038432347	0
КАПІТАЛ	2785653002	4309885055	4309885055	0	0	0	0	0
Статутний капітал	2191000000	3391000000	3391000000	0	0	0	0	0
Зареїстрований статутний капітал банку	2191000000	3391000000	3391000000	0	0	0	0	0
Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0	0	0	0	0	0	0
Нетто: сплачений зареїстрований статут-ний капітал банку	2191000000	3391000000	3391000000	0	0	0	0	0
Капіталізовані дивіденди	0	0	0	0	0	0	0	0
Викуплені власні акцію	0	0	0	0	0	0	0	0
Результат минулих років	224062986	328937815	328937815	0	0	0	0	0
Прибуток минулого року, що очікує затвердження	0	0	0	0	0	0	0	0
Збитки минулого року, що очікують затвердження	0	0	0	0	0	0	0	0
Емісійні різниці	0	0	0	0	0	0	0	0
Загальні резерви	49669143	65715187	65715187	0	0	0	0	0
Результат поточного року	320920873	524232053	524232053	0	0	0		0
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ	2785653002	4309885055	4309885055	0	0	0	0	0
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ	34071169099	50079844542	30307849448	12644143466	69841603	19577678	7038432347	0
Активи-пасиви (має бути 0)	0	0	-883018069	7044623631	-18791137	-19577678	-6215586650	92349903
Активи NN 380,390,391,392	6650937967	17350222078	-10333708157	27643474627	40455608	0	0	0
Пасиви NN 380,390,391,392	6650937967	17350222078	-11236303935	28472511636	114014377	0	0	0
Доходи NN 608,618,638,648	819548349	1781779192	1781779192	0	0	0	0	0
Витрати NN 708,718,738,748	819548349	1781779192	1781779192	0	0	0	0	0
Різниця (має бути 0)	0	0	19577709	6215586622	-92349906	-19577678	-6215586650	92349903

Голова Правління — **Мороховський В.В.**

Головний бухгалтер — **Ковальонок Л.В.**

Фінансова звітність АБ "Факторіал-Банк" за 9 місяців 2001 року

1. Балансовий звіт

одиниця виміру - тисяч гривень

Рядок	Найменування статті	На 01.01.2001	На 01.10.2001
	Активи		
1	Кошти та залишки в НБУ	4367	4353
2	Кошти в інших банках	417	5898
3	Цінні папери на продаж	0	10050
4	Кредити та заборгованість клієнтів	19826	40602
5	Інвестиційні цінні папери	0	557
6	Основні засоби та нематеріальні активи	5307	7324
7	Нараховані доходи до отримання	423	659
8	Інші активи	774	5715
9	**Усього активів**	**31114**	**75158**
	Зобов'язання		
10	Кошти банків	0	11339
11	Кошти клієнтів	5719	23090
12	Нараховані витрати до сплати	9	87
13	Інші зобов'язання	5062	19677
14	**Усього зобов'язань**	**10790**	**54193**
	Власний капітал		
15	Статутний капітал	15112	15112
16	Акції, що викуплені у акціонерів	(811)	(179)
17	Резерви	380	427
18	Переоцінка основних засобів та нематеріальних активів	5006	5006
19	Нерозподілений прибуток	22	36
20	Результат поточного року	615	563
21	**Усього власного капіталу**	**20324**	**20965**
22	**Усього пасивів**	**31114**	**75158**

факториал
БАНК

2. Звіт про прибутки та збитки

Рядок	Найменування статті	На 01.01.2001	На 01.10.2001
1.1.	Процентні доходи	1760	8974
1.2.	Процентні витрати	(442)	(3586)
1	**Чистий процентний доход**	**1318**	**5388**
2.1.	Комісійний доход	1066	1453
2.2.	Комісійні витрати	(6)	(29)
2	**Чистий комісійний доход**	**1060**	**1424**
3	Чистий торгівельний доход	182	1151
4	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	8
5	Інший операційний доход	232	363
6	**Операційний доход**	**2792**	**8334**
7	Загальноадміністративні витрати	(776)	(2395)
8	Витрати на персонал	(725)	(1121)
9	**Прибуток від операцій**	**1291**	**4818**
10	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(301)	(4032)
11	**Прибуток до оподаткування**	**990**	**786**
12	Податок на прибуток	(375)	(223)
13	**Прибуток після оподаткування**	**615**	**563**
14	**Чистий прибуток/збиток банку**	**615**	**563**

Голова Правління — **С.В.Курський**

Головний бухгалтер — **І.О. Лисенко**

Ліквідується ТОВ **«Нафтахимсінтез»** (код ЄДРПОУ 23796022, розпор. Орджонік. райадмін. № 683-р від 13.08.96 р. (м. Запоріжжя, вул. Панфіловців,4, кв.22). Претензії приймаються протягом 2 місяців.

ЗАТ «Агробудмеханізація»

повідомляє, що 20 грудня 2001 року за адресою м. Бориспіль, вул. Привокзальна,76 А відбудуться збори акціонерів.

Порядок денний:

1. Прийняття рішення про додатковий випуск акцій.
2. Внесення змін до Статуту в зв'язку зі збільшенням статутного фонду шляхом випуску додаткових акцій.
3. Затвердження змін і доповнень до статуту товариства.

Реєстрація акціонерів з 14.00 до 16.00.

Початок зборів о 16.00.

Чого не бачили Ірина Образцова і Буча за сто років

Скажемо одразу: такого свята, яке відбулося нещодавно в селищі Буча. Відзначали його століття. А Ірину Микитівну, яка старша за селище на рік, вітали як старожила...

Почалося свято на привокзальній площі, бо й сам бучанський вокзал — ровесник селища. Нині, коли дивиться зсередини, то й не скажеш — усе тут «євро». А ззовні — причепурена до ювілею старовинна пам'ятка архітектури. Ось на ній й відкрито меморіальну дошку.

Кого тільки за своє столітнє життя не зустрічав цей вокзал! Літературний, науковий, мистецький бомонд мав тут дачі, черпав творчу наснагу і набирався здоров'я. Михайло Булгаков, Марія Інсарова, Микола Мурашко, Микола Ревуцький, родина Патонів...

На жаль, після Чорнобильської трагедії територія курорту постраждала. І тепер уже не працюють тут усі з кількох десятків піонертаборів. Утім, життя триває. Чотири мікрорайони селища — це понад 30 тисяч мешканців на масивах новобудов та у приватному секторі. Має Буча п'ять шкіл, одна з них першою на Київщині стала гімназією, стільки само садочків та бібліотек, інтернат для дітей-сиріт, два будинки культури.

Свято вирувало всюди. Виставки дитячої творчості, концерти, відкриття стадіону-красеня, футбольний матч місцевої команди з легендарними гравцями київського «Динамо». І на завершення — вражаючий феєрверк. Кажуть, платили не з місцевого бюджету, просто змагалися дві «феєрверкові» фірми, і старалися, як могли... Цей сюрприз, а також концерт ансамблю «Сузір'я» — на рахунку Академії державної податкової служби України. А її ректор, народний депутат України Петро Мельник ознайомив мешканців Бучі, до речі, це одне з найбільших селищ в країні, із змістом експерименту в місцевому самоврядуванні, який набирає обертів у регіоні. Місцева влада і селищний голова Анатолій Федорук привітали почесних громадян Бучі, молоде і золоте подружжя.

Свято об'єднало бучанців, змусило хоча б на день забути про житейські проблеми.

Світлана ОСТАПА.

Вітання приймає 101-річна мешканка Бучі Ірина Микитівна Образцова.

Фото Валерія КАНДАСКАЛОВА.

Колиска фахівців зв'язку

Одеській академії зв'язку надано статус національної

Що з цим вузом не може зрівнятися жодний інший не тільки в Одесі, а й у всій Україні, — то це безперечно. Адже він, на відміну від усіх інших, чистої води монополіст. Тобто є єдиним вищим навчальним закладом країни, де готують фахівців з усіх телекомунікаційних спеціальностей. Коли конкретніше, то це — телекомунікаційні системи та мережі, інформаційні мережі зв'язку, системи та комплекси радіозв'язку, радіомовлення й телебачення, поштовий зв'язок, економіка підприємств, менеджмент організацій (галузевої сфери, зрозуміло), автоматизоване управління технологічними процесами і виробництвами, захист інформації.

Сьогоднішня академія — то не лише колишній Одеський електротехнічний інститут зв'язку імені Олександра Попова, заснований у 1930 році. До неї входять ще й Київський інститут зв'язку, Одеський технікум зв'язку, Науково-інженерний центр кабельних ліній, Науково-дослідницький центр радіочастот та електромагнітної сумісності, дослідницький поштовий центр «Індекс» і Навчальний центр сучасних телекомунікаційних технологій. Ще слід додати відділення вузу в Харкові, Львові й Сімферополі. Ціла, як бачимо, навчально-дослідницька «імперія». Їй під силу постачати кадри не тільки для України. Із 40 тисяч фахівців, що їх підготувала за роки свого існування академія, багатьох можна зустріти в усіх країнах СНД, в Європі й Азії, Африці й Америці — загалом у 74 країнах світу.

А поряд з цим — фундаментальність і суперсучасність. І в навчанні, і в науці. Що й дало право учасникам урочистого зібрання з нагоди надання академії статусу національної, яке відбулося наприкінці минулого тижня, стверджувати: цей вуз багато зробив і робить для входження України у світовий інформаційний простір. Про це говорили, зокрема, голови комітетів ВР Юрій Крук та Олексій Костусєв, народний депутат України Сергій Ківалов, Міністр освіти і науки Василь Кремінь, голова Держкомзв'язку Станіслав Довгий та інші гості.

Ректор академії Іван Панфілов (два десятиліття біля керма!), приймаючи численні вітання, не забув, однак, зазначити:

— Новий статус підносить не тільки авторитет вузу, а й відповідальність. Маємо готувати фахівців справді нової генерації.

Як упоратися з цим завданням? Про це йшлося і в день урочистостей: святкові заходи розпочалися лише після обіду, а зранку відбулися «круглі столи». Тема одного з них — «Кадрове забезпечення реалізації концепції розвитку галузі до 2010 року», другого — «Дистанційне навчання в галузі зв'язку». Щодо останнього, то в основі такого навчання — самостійна інтерактивна діяльність студента за спеціально розробленими програмами з використанням передових технологій мережі Інтернет. Одеська академія перша впровадила дистанційне навчання ще чотири роки тому. І це теж свідчення її орієнтації на взірцеві світові досягнення.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Спочатку практика, а потім теорія?

 «Круглий стіл»

Переважна більшість українських підприємців, вибираючи з кількох претендентів керівника будь-якої ланки підприємства, насамперед надають перевагу досвіду, а не бізнес-освіті. Проте вони припускають, що за кілька років така ситуація докорінно зміниться. Принаймні самі власники підприємств зацікавлені у тому, щоб їх менеджери здобули відповідну освіту.

Щоправда, поки що в Україні недостатньо вузів, де готують професійних управлінців. Приміром, якщо у США налічується понад три тисячі вищих та середніх бізнес-шкіл, у сусідній Польщі — десятки, то в Україні —одиниці. Саме про розвиток української бізнес-освіти і йшлося на засіданні «круглого столу», організованого американо-польсько-українським консорціумом з удосконалення менеджмент-освіти в Україні за участю представників Міносвіти та вузів.

Як зазначили учасники «круглого столу», передусім треба відрізняти професії менеджера та економіста.

За словами регіонального директора консорціуму Міка Мюлея, нині бізнес-середовище вирізняється надзвичайною складністю, у ньому постійно з'являються нові технології. Тому потрібно постійно вдосконалювати знання. Зазвичай, «золотим фондом» сучасних компаній є висококваліфіковані фахівці.

Поки що в Україні таких бракує. На щастя, з'явилися мудрі підприємці, які оплачують навчання своїх працівників у бізнес-школах. І в Україні, і за кордоном. Незважаючи на появу нових приватних структур, які разом з освітніми установами пропонують практичні тренінги, попит на ці послуги в Україні значно перевищує пропозицію. Тому в інтересах самих підприємців — допомагати і матеріально, і морально у вдосконаленні системи освіти.

На думку ректора Міжнародного інституту менеджменту «МІМ-Київ» Богдана Будзана, поліпшення матеріальної бази є надзвичайно гострою проблемою для недержавних навчальних закладів бізнес-освіти. Вони мобільні, чутливо реагують на попит і вимоги замовників.

Проте відсутність власних приміщень і сучасного обладнання обумовлюють відставання в якості освітніх послуг. Єдиний реальний вихід — збирання коштів у сферах, кревно зацікавлених у менеджмент-освіті.

Головне — роз'яснення потенційним донорам їх зацікавленості у розвиткові та поліпшенні умов роботи бізнес-шкіл, у підвищенні загального рівня вітчизняного менеджменту, від якого залежить стан економіки країни й умови життя людей.

Іноземці готові нам допомогти. А чи бажаємо ми самі цього — покаже час.

Богдан ДОВНИЧ.

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311192.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець – Верховна Рада України